

ఆంధ్రప్రదేశ్

౧౯౩౦ వ తిది నము ప్ర కటింవ (బడును)

VOL. 3.

చెన్న పట్టణము 1916 నం. 11 ప్రెస్ నెల 11 వ తేది మంగళవారము

NO 8

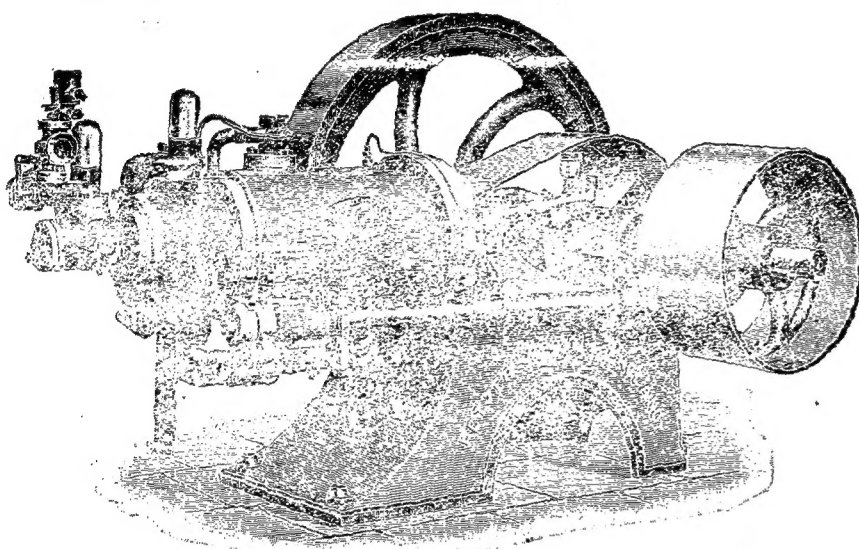
కంపుటము. 3.

న శ నా మ సం వ త్స ర వై త్ర మా స శు ధ్ధ న వ మి య.

(నంచిక ర

పెట్రోల్ వేసెంటు ఆయిల్ ఇంజనులు.

మొత్తమును యంత్రములు - చక్కని పనితీరు - స్థూలనిర్మాణము, నిరాటంకమును ముచ్చటైన నడకయు, ఈయంత్రములకు గొప్ప ప్రఖ్యాతినిచ్చెను. అన్ని పరిమాణములలోని యంత్రములను అపరిమితమున (Crude చమురుతో) నైనను, మంచి చమురుతోనైనను, నిజముగా నూనెతోనైనను, చక్కగా నడుపవచ్చును.

పెట్రోల్ ఇంజనుల ప్రత్యేక ఉపయోగములు.

1. తక్కువ టేక్ అప్ టేక్ రేటులకు గొప్ప శక్తిని కలుపును. ప్రారంభించబడిన వై లెంపు అవసరములేదు.
2. తగులబడిపోవడమును రగిల్చుటకు గొప్ప శక్తిని కలుపును. ఇతర యంత్రముల యందు కొన్ని భాగాలలో చెడి పోవును. ఇటు కొన్ని వత్సరములకు చెడిపోవును.

3. ప్రేమును ఒత్తిడిని తగ్గించుటచే, యంత్రము ప్యాన్లను నడుపును. 4. కత్తెలకు బదులు మిక్కిలి తక్కువ. నడుపుటకు కావలసినంతకంటే పెక్కు శక్తిని కలుపును. 5. త్వరలో నడపించవచ్చును ఏ పరిమాణపువానినైన 6 నిమిషములలో నడపవచ్చును. 6. బలకరములైన పనిచేయు భాగములకు కొన్నిటిని ఎక్కువగా జతపరచి, స్థూలముగా నిర్మించబడిన దగుటచే ఎక్కువ శక్తిని పనిచేయును. 7. పిటరు ఇంజనుల నిరాదును లేకుండ పనిచేయుటకు తగినది. 8. పనిచేయు భాగముల బహు నిర్మాణములచేత నిర్మాణములు తగవు. 9. ముఖ్యముగా పనిచేయు భాగములకు తక్కువ టేక్ అప్ టేక్ సులభమైనందున నూనె సులభము తక్కువ అగును. ఇందువలన యంత్రము నిజముగా కాపుర మురక్షితముగ నుండును. అనేక పరిమాణములలో స్థావరములకును, కలపలకును, ఇతర విషయములకుగాని దయచేసి మాకు వ్రాసిగొనుడు.

పెట్రోల్ ఇంజను కంపెనీ, లిమిటెడ్, ఇంజనీయరింగు డిపార్టుమెంటు, మదరాసు.

THE DAWN OF HOPE

to the hopeless sufferers from bodily pains, such as, Headache, Rheumatism, Sprains, Lumbago, Stiff Joints, Neuralgia, Toothache, Cuts, Sore Throat, Cold, etc. is now certain as ever as it has been since the world famed.

(REGD.)

AMRUTANJAN

(REGD)

has come to the rescue. It is prepared from pure drugs of Vegetable Origin, and is the tried remedy for all aches and Pains.

PRICE PER POT ANNAS EIGHT ONLY, of All dealers in Drugs or from

AMRUTANJAN DEPOT Madras & Bombay.

వాదాపీడితులకు వరము: ఐవోడిక్ సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధిసారసవరిల్లా

అవధిభరిత రక్తములను జరించువాడ్యములకు కీటిమువంటి నుండు. జడపులను, చుచ్చులను, గండములను తుండ్రను, పొటవోపులను అన్ని విధములవలన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి

28

వనోపధిసారసవరిల్లా గుణ మిచ్చుట నిస్సంకోచము, సహజమైన మధ్యమధ్యమ అన్ని విధములైన వానములను పోగొట్టును. శరీరమునందలి పొడవైన వానములను, మలబద్ధకమును కాల్చివదిలించును వానములను పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రపరచును. శరీరాలోగ్గులను గలుగ జేయును. 15 రోజులవరకు వంటుటకు 4 పౌండుల బుట్టిలో అమ్మవచ్చును.

ప్రాప్తియగు:- పి. డి. సావంత్, ౧౪౪, వనసవాడి నం. ౨ బొంబాయి. Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi No. 144, No. 2. BOMBAY.

ఉగాదిపండుగ బహుమతి గోహర్యాన్ తీగలచీరలు

16 మూరలు మంచి సాగవైసవి. రు. 2-8-0, వి. పి. చార్జీ 0-8-0

112 ఈ క్రొత్తకనుచీరలు బహువాణ్యమైన తెలుపులలో

తీగలు తేలి మట్టు రవణియమైన నన్ను అందుకట్టి ప్రస్తుతించితిమి. కొనేవాడికి సాగుగాను చూచుటకు నయముగాను మున్నది. చీరలకు మార్పు దీనిని మేము ప్రత్యేకముగా పునాదుగనుగ్రహణము చేసితిమి. ఇది భరించుకొనరాకలగు అపరాధము ఇంతయు చెప్పుకలదిగాదు. దీనిని మాకు ప్రతిపాదన తెచ్చిందికొనుటకు బహుమతి చేయకొనుడు.

1-వీర తెచ్చిందికొనుటకు 1x జలపాత్ర ఇవ్వము పంపెదము. రత్నంపంపెని, కి, ఇరుళేప్పకొవీర్, మదరాసు.

ఇండియన్ మెయిల్ లీవరు వాచ్

5 సంవత్సరములు గ్యారంటీ కలది. చక్కని గొలుసుతో పెం 8.0.0 సోఫీస్టిక్ 0-4-0

ఇది మా లోకానికి కీర్తనకలది. కావున పెరిగిన ధరకుండును. తెలుపులైనను ఫలకరించును యువభవనకు తెలియును. దృఢమైన సామానులచేత తేలికబడి దెప్పు ప్రాక్టికల్ గాను గాను ము కలిగియుండుటచే చాలాగా లాభము నిజమైన ప్రేమికులకు కనిపింతును. గడియారులను పెట్టెలలో ఇండియన్ మెయిల్ అను నే నుండును. పెట్టెలోను గ్యారంటీ

పత్ర మురికింటి యందుండు. ఇండియన్ మెయిల్ గ్లాసుమాను లేని పెం 2-8-0 ఇరువామూ:- సువీరియరువాచ్ కంపెనీ.

194 పోర్టువాట్సు నెం 167 చురగాను.

804 క్రాఫ్ట్స్ పోర్టువాట్సు చురగాను, చురగాను, చురగాను, చురగాను (క్రమము లుట్టించి వ్రాసినవి నకంబరేయము. తీర్ 1-5-0. 0-5-0

కాటోలు వత్తులు

చోమలకు, తీగలను సశంకజేయును. వారవోలును. • 2-8-0 కట్టుకల పెట్టె 1-5-0 అ 12 మిళితీగలకట్టుకలను చీరలును. కడతీగలకట్టుకలను నలుపుగా పోగొట్టును, పుస్తక పేజీలను చురుకునుండి కాపాడును. పోలునొకటెట్టు:- టి. హార అందుకో. 1-11, స్ట్రీంగర్స్ట్రీటు, జాబ్బి బాక్, మదరాసు.

భారతీయ విద్యార్థులు

సర్. చివ్విద్రనాథ తామరారు.

V

అప్పుడాంగ్లేయులు వివిధజాతివస్తువుల నొకవోటికి మోసికొనిపోయి యచ్చట కుప్పకడేము కూలివానివలె నుండురు. దీనినాంగ్లేయుకవియొకడు "శ్వేతముఖుని భారము" అని వ్రాసియున్నాడు.

ఈ భార మెప్పుటికి నిట్లుండవలసిందేనా? దైవస్పృహయందైనను గొంతయూండవలసిందేనా? స్పృహకర్తయే మనలను పాశ్చాత్య దేశములలోఁగలిపినాడు. దైవోద్దేశమున కాంగ్లేయులు లోడ్వడవన్నయెడల, దైవమాయచే వారనేకచిహ్నలనొంది వుండుచు ఊహించురు. అప్పుటికి ఆ భారమును వారే తుదకటకు మోయవలసి యుండును. భారతచారిత్రమునకు తమచారిత్రమున గలబంధుడల, మనదేశమున తమకార్యము సాధారణమైనవిధమున నెట్లో యొక్కట్లుచేయఁదలఁచినయెడల, వారు మనమాతృభూమియందు దైవావచారముచేసి దానికిఁ దగినకష్టముల ననుభవించురు. కనుక భరతవర్షములో కాంగ్లేయులకుగలసంబంధము నెల్లప్పుడు స్వభావసిద్ధముగను, పరస్పర రాను కూలముగనుండునట్లు చేయుటయే ప్రస్తుత భారతీయ చారిత్రకసమస్య.

ఇంతవరకు హిందూదేశపు మంచిచెడ్డలు ప్రాంతపుల కలనను, మహమ్మదీయుల వలనను నితరజాతులవలనను, తమకు తెలియకుండనే కలుగుచుండెను. కాని యాంగ్లేయు లిక్కడికి వచ్చినప్పటినుండియును మన మొనర్చుకొనినవి యేదియో మనకు దెలిసినది. దేశభవదర్శనమున మనము వహించవలసిన భారమును వహించుటకు మన చరిత్రకూటములమై యున్నాము. కాని, మనదేశమున ఆంగ్లేయు ప్రాంతపుల కలనను నియమిత కృత్యములు పరస్పర కైవశ్యమును నొందవచ్చును. జగదములు ను దట్ట స్థింపవచ్చును. చరిత్రయొక్క ముఖ్యాశయము నెఱింగినవాడు నిశ్చలచిత్తులై ఇట్టి పరిస్థితులవలన జందరవందరకాకుండురు. ఆంగ్లేయులలోడి సంబంధము మన కావశ్యకము. తమన్న మన దేశచరిత్ర మనుభూర్ము గానుండును. దేశముయొక్క ముఖ్యాశయమునఫరీ కృతముకాఁజాలదు. ఆంగ్లేయులలోడి సాంకేత్యము మన కావశ్యకముకావున, మనము వారుండుచోట్లకు బోవుటయే కాక వారి మృదయములలో మన మృదయము లెక్కుము లొందునట్లు చేసికొనవలయును. ఆంగ్లేయులచేయు నవమానమును భరించుచున్నంతకాలమును మనము వారి మృదయములను బ్రోవేదించఁజాలము. కావున మన గౌరవమును నిజపుకొని వారు మనలను గౌరవించునట్లు చేసికొనవలయును. కాని ఇటువంటి సమయమున నొక క్రైస్తవ కళాకాలాధికారివలన యొక చెంపత్రెగొట్టఁబడి, రెండవచెంప నందియఁగూడదు. అట్లును, ప్రాంతపుల కాంగ్లేయులలోడి సంబంధమెచ్చట స్వభావ సిద్ధముగనుండగలదు? జవాబులంటి గాదు. భావదాతకములగు విద్యాలయములందే యది స్వభావ సిద్ధముగా నుండవలసిందే. ఏలననీ పరస్పర భావముల నచ్చట వెలిబుచ్చుటచే నంతరంగములు ప్రబోధితులగును. మృదయములు అన్మితము లైనవెనకనుక వారిని కమిపిండగలుగుదుము. అతి సమీపసాంకేత్యమునకు విశ్వవిద్యాలయమే తగినస్థానము. సింహాసనమునకున్న నత్కొవ్వమైన యాననముకట్టి యాంగ్లేయునికొఱ కివ్వఁద్రుతి ఊచుచుండును. ఇట్టి తరుణములను కృత్యముచేయునప్పుడే, మన మెంతయో విచారించవలసియున్నది.

తరుణులున్న వ్యర్థముచేయుట విద్యార్థులవలనమాత్రమే జరిగినదిని నేనెంతమాత్రమే మూహించఁజాలను. మన విద్యార్థుల సంఖ్యతే నేను బాగుగా నెఱుఁగుదును. మత విద్యార్థులు గురువులను దైవసమానులుగా భావించి పూజించి వారి మృదయములను సమీపించుట కెప్పుడును ప్రోత్సహించుదురు. మన విద్యార్థులందఱుల యీ భక్తిభావనే గురువులు శిష్యుల మృదయముల నసాయాసముగ స్వాధీన మొనర్చుకొందురు. ఈకారణముననే భోజ్యురమునందలి నాస్యంక పాతకాలయందు నాంగ్లేయోపాధ్యాయులను నియమించెనెడిదిని. కొన్ని సంవత్సరముల క్రిందట నాపాతకాలలో నొక గర్విష్టియైన యాంగ్లేయోపాధ్యాయుఁ డుండెను. అతఁడు బాంబురజాతిఁ దలఁచి వారి నకస్మాదముగ నెంచుచుండువాఁడు. బంగాలీ జనుల సంతతి యగుటయే వారి దోషమని నిరంతరము దూషించుచుండువాఁడు. బాంబుర పిల్లవారైనను, కట్టుకట్టి పాతకాలకు బోవుటమొనరి. భృగూచోపాధ్యాయుని యాత్మతపముల వ్యర్థములయ్యెను. అప్పుడా విషయమున నేను బోక్తము గలఁగఁజేసికొని "యా శ్వేతముఖుని భారము" దీని జయమునవచ్చెను.

వివిధ వార్తలు

రాజమండ్రి వార్తలు.

(మా శ్వేతముఖుని వద్ద నుండి)

కాల సీతి.

రాజమండ్రివరకు ఏప్రిల్ 7:—ఎండ లతి తీవ్రముగా నున్నది. కాల విధిలోఁబెట్టిన బొబ్బ లెక్కు నేమో యని భయముచేయు చున్నది. ఉక్కిరిపోసి జనులు బాధపడుచున్నారు. కూరగాయలు, నేయి మొదలగు సామగ్రుల ధరలు పెచ్చినవి.

కాలేజి.

గవర్నమెంటు వారి కళాశాల వేసంగి నెలవుల నిమిత్తము మూతపడినది. జూలై మూడవ తేదీని లింగి తెరువబడును. కాలేజి ప్రిన్సిపలు కూర్చోగారు నెలవులలో నుమిత్రా బావా ద్వీపములకుఁ బోయెనను. వీరేశలింగము ప్రొక్కాణి బ్రయనింగుమూలము ఈ నెలఖుటకు మూయబడును. బ్రయనింగు మూలము నై ను (సినిమ) రామకృష్ణమృగానికి మూర్ఖశ్శిష్యునిపైకృత్యపని యైనదనియు వారి స్థానమున కల్లూరి నరసింహారావుగారు వచ్చెదరనియు వందలిగ నున్నది.

వర్మ గారు.

ఆర్య సమాజ మత ప్రచారకులగు కామోక్షభాను చంద్రికగారు మా పురము వచ్చి పురమందిరమున విద్యార్థుల యర్హత్యత్వముల కీర్తు యొక్క పుట్టుక మున్నగు విషయములగుర్చి పుర మందిరమున నుపన్యసించి. ఇచ్చట వారి ప్రోత్సాహమువలన కార్య మతి కమాజమును వారు నరసింహారావుగారు మాన్చుచున్నా పోయింది. వర్మగారు కాకినాడ నిష్క్రమింపవలసి వచ్చిరి. అదివారమునాడు మా పురమునకు వారు వచ్చురు. ఆంధ్రకాళిఫరస్సు ఆకువరకు వర్మగారు ఈ ప్రాంతములనే యుందురని తెలియవచ్చినది.

రంగూను వార్తలు.

బర్మావర్తక సంఘము.

బర్మావర్తక సంఘమువారు రాజప్రతినిధిగారి కంపెనీ ఆహ్వానపత్రమునకు బర్మావర్తక సంఘము వారికిని, వారి కార్యదర్శిగారికిని వారంపిన ఆహ్వానపత్రమునకు క్రితాంతయు కృతజ్ఞులు. క్రితాంత కొలది దినములలోనే బర్మాదేశమునకు విచ్చేయున్నాడ అని రాజప్రతినిధిగారి కార్యదర్శి వ్రాసినది.

అగ్ని బాధానివారణము.

కొత్త గావకాక్రమ పట్టణము రెండువంతులు కాలి పోవుటవలన నాయూరి జనులు అగ్ని బాధానివారణాధి నేర్పరచిరి. రంగూను పురపాలకసంఘమువారికి వేయిరూపాయలనువిరాళ మొసగిరి.

సామూజ్యపు దొరతనమువారి బహుళారణము.

ప్రొదరాబాదు రెసిడెంటు కర్నూలు సర్ అలగూండు ప్రింటు చుడేగారి మరణమునకు రాజప్రతినిధిగారు సామూజ్య కాననసభ మిక్కిలి విచారించిరి. పిన్నేగారు 1886 వ సంవత్సరమున ఇండియా దొరతనమువారి కొలువు స్వీకరించి రాజపుత్రానా, మధ్య ఇండియా మొదలగు ఏజెన్సీలలో పనిచేసి ఉదాఁబుద్ధిగలవాడనియు, మంచిచాకచక్యము గలవాడనియు పేరువహించెను. 1908వ సంవత్సరములో నతడు మింట్ ప్రభువుగారికి ప్రైవేటు సెక్రెటరీగా నిర్ణయింపబడెను. ఆసమయమును పూర్వము 3డు ఆయాసంస్థానములయందు పనిచేసెను.

వినయ నేను నిరాశించలేదు. నాయుళియము సార్వకమయ్యెను. హూణగురువులను, ప్రాంతవర్ణావళును గలిగిన సాంకేత్యమువలన నాయుళియము పనికిరైమెనది. భరతవర్షమున వికాలరాసులను పనిత్రైమై యాసాంకేత్యము క్షయము భగవంతుఁ డెంతకాలమునుండియో కనిపెట్టి యుండ, నేటికి దానియందొకముల నొక చిన్న పూవుపూచెను. చాయెద్దకు ఆ యాంగ్లేయోపాధ్యాయు లిద్దఱును స్వయంత బోధ మొనర్చుటకు రాలేదు. నిష్పాద్యజ్ఞమునకును గాదు నాగరికతలేని మూఢజాతుల మధ్యందుటలై యాదేశమున నవతరందితును దురూహ వారికెంతమాత్రమైనలేను. కాని, విద్యార్థులు బంగాలీ బాంబురెనకు ఏను ప్రభువులత ఆయాంగ్లేయోపాధ్యాయులు "బాంబురారా నిరాటంకముగా మా యొద్దకు రండు" అని దయతోఁజేయసాచిరి. బాంబురను వారియొద్దకు వారాంగ్లేయులే యెనిన—పోవుటకు వెళుదురైరి.

చేసియుండుటవలన గలిగినస్వాభవభూమి మెంతయునవాకారి యయ్యెను. ఒకవత్సరము గలించినపిదప నతడు రాజప్రతినిధికి ఏజెంటుగా రాజపుత్రస్థానమునకేగెను. మరలవరకు ప్రైవేటు శక్తిగలిగి పదవికావ్యవస్థపడెను. 1911 వ సంవత్సరమున నతడు ప్రొదరాబాదు రెసిడెంటుగా నియమింపబడెను దొరతనమువారికి ఆతని ముందర్వ్యక్త నమ్మకమును గౌరవమును గలిగి యతనినున్న తపదవికి దేవరెను కొనుచుండగా నతడు మరణించినందులకు వారుకడుదుఃఖించుచున్నార. అతనికి ప్రేరేపనం స్పార్ధముల సలపుదినమున భోర్లవిలియుములోను, ప్రొదరాబాదులోను, తదితర ముఖ్యపట్టణములయందును జండానుకట్టవలసినదనియు 18 రూపాయలను కాల్యవలయుననియు గవర్నరు జనరలుగారు నెలవిచ్చిరి.

నూర్యరాయ పుస్తక భాండాగారము.

పితాపురాధీశ్వరులగు శ్రీనూర్యరాయ ప్రభువరేణ్యుని పేరిట పితాపురమునామము సంవత్సరానివాదొక పుస్తక భాండాగారమును నెలకొల్పిరి. దీనిస్థాపనోత్సవము రాజమండ్రివాస్తవ్యులును విఖ్యాతగ్రంథకర్తలును దేశమాత మనోరమ పత్రికాధిపతులగు చిలకమర్తి లక్ష్మీకరసింహము పంతులుగారి యాజమాన్యముక్రింద నెర జేరినది. ఉడుతుడు 9 గంటలవరకు నగర సంగీతరసముజరిగెడి. 9½ గంటలకు రాజావారి పార్థనా సమాజ మందిరమున అదిప్రూడి సోమ నాధరావుగారు భాండాగారముల ప్రయోజనములను గురించియు, నూర్యరాయ భాండాగార ముఖ్యోద్దేశములనుగురించియు మాచ్చటించిరి. అధ్యక్షులు భాండాగారోద్యమమును ప్రోత్సహించుచు తద్బాండాగారములకు కాళ్ళతలమైన గృహమును నిర్మింపవలసినదని కోరిరి.

విద్యావంద భాండాగారము.

అనాడే విద్యావందభాండాగార వార్షికోత్సవమునాడ జరిగినది. ఏకవ్యవహారమునకు గూడ నరసింహము పంతులు గారే యాధిపత్యమువహించిరి. భాండాగారమువాడు 9 గంటలకు రాజావారిసభ్యులకు 500 మంది వికలాంగులకు అన్న దానముచేసిరి. వార్షికోత్సవ సందర్భమున నాలుగు గంటలకు సమావేశమైన సభయందు సోడి నాధరావుగారు వికలత్వమును గురించియు, ఆయ్యనికి వేంకటరమణయ్యగారు భాండాగారము సంఘమున కెట్లుకరదించునను విషయమును గురించియు పీటూరు వాసుదేవ కాశ్రమి గారు సత్సంతానము గురించియు నుపన్యసించిరి. అగ్రాసవాధిపతి యాచార్యునముతో సభ ముగింపునకు వచ్చినది.

ఆంధ్రదేశ గ్రంథభాండాగారములు

ప్రతినిధుల తృప్తియ మహాసభ.

ఈమహాసభయొక్క సన్మానసంఘమువారి ప్రార్థన సంగీకరించి కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు కంఠముగాదు సభాధ్యక్షతన వహించుటకు సమ్మతించిరి. మైసూరు చెంగయ్య పంతులు, బి. ఏ. బి. ఎ. గారు సన్మానసంఘాధ్యక్షులను వహించుటకు అంగీకరించిరి. ఈమహాసభ మేనెల 12, 18 తేదీలలో నెల్లూరులోని లక్ష్మీరంగాశ్రమి పురమందిరమున సమావేశమగును. గ్రంథాలయములకు సంబంధించినవిషయములగుర్చి వ్యాసముల సభలో జతురనెండునూరు త్వరలో వారుబ్రాహ్మణముల సన్మానసంఘకార్యకర్తలగుటకు తెలుపవ్రార్థి యును.

దివ్యజ్ఞాన దీపిక

ఇది ఆంధ్రదివ్యజ్ఞాన మాసపత్రిక. దివ్యజ్ఞానసమాజము (ఇది సాఫికల్ సొసైటీ) వారి గ్రంథములయొక్క తత్వార్థమును ఇంగ్లీషుభాష దెలియనివారికి బోధపడునట్లుల గులభముయిన తెనుగుమాటలతో ఇందుప్రచురింపబడును. ఇదియును గాక మన జీవములందును కాన్త్రములందును భారతరామాయణాది గ్రంథములందు సారాంశములగు సంకేతములను రచనాస్వార్థములతో విశదీకరించి త్రిమతగులకునుసమ్యక్తముగనట్లు వ్రాయఁబడును. మంచిపండితులనుసత్కురుమృబునని కొందఱు ఈపత్రికకు వ్యాసములుప్రాయ బూకకొనుచున్నార. ఈపత్రిక ఇప్పటికి ఆంధ్రసంవత్సరముల క్రిందట ప్రారంభించఁబడి దినదిన ప్రసిద్ధిమారుమై యొప్పుచున్నది. జేదాంతిచారమున ఆంధ్రభాషయందు దీనికి సమానమగుపత్రిక ఇంకొకటిలేదు. శ్రీల కర్తవ్యంతోపము క్తమైనది. తనాలాభుక్తుతోడ సంవత్సరమునకు చందా ఒకరూపాయమాత్రమే.

వై నిలాసము.

పరమాత్ముని నరసింహయ్య, చిత్తూరు.

బంకూరా ట్రావ్సుము.

ప్రజలు వదులున్న తిప్పలు.

కండ్లార మాచినవారు చెప్పినంతయు.

కలకత్తాలోని సాంఘిక సేవా సంఘమువారి సాంకేతిక విశ్లేషణను గత శనివారము రామమోహన భండార గారము నందు జరిగినది. తత్సందర్భమున సేవాసంఘపు సంచార ప్రతినిధియగు డాక్టరు విశ్వేశ్వరమూర్తిగారు బంకూరా ప్రజల పడుచున్న తిప్పలను తెలియజెప్పిరి. వారు కండ్లారాచి వచ్చిన శుంగతుల నే చెప్పిరి కాని వట్టి పొడిమాటలు చెప్పలేదు. వారు తెలియజేసిన సంగతులలో గొన్నిటిని క్రింద బోధించుచున్నాము.

బంకూరాలోని ప్రస్తుత స్థితిగతులను సరిగ వర్ణించుట సులభపాద్యము కాదు. కడుపునొంద నుట్టుకొను భోజనములేనీ, కాలక్షేపము చేయువారికి, మెతుకు మొగ మొగక పుట్టుచుండువారి ముప్పుతిప్ప లేమి తెలియదు. అక్కడి స్థితిగతు లిట్లుండునని తెలిసికొనుట సులభమేకాని, తెలిసికొనిన సంగతులను వట్టి పొడిమాటలతో పోయి నచ్చజెప్పట కష్టము.

ఒక నాటి సాయంకాలము. నాలుగుగంటలు కానయ్యెను. మేము ఒకటంటుంబడును జూచితిమి. ఆలోచించుచు వారిలో నెవరిని లిండి తిప్పలులేవు. ఒకపిల్ల ముచ్చులనుచూచి వెక్కిరిచెక్కిరియేడుకసాగెను. ఆమెకు 15 సంవత్సరముల వయస్సు. “నాయనాలోపలికి దూచుచేయండి, మానాన్న లిండి లేక అక్కడ పడిపోయియున్నాడు. అతనికీరము కృశించి పోయినది. కత్తిలేదు. పక్కమీదనుండి లేవలేదు. ఎప్పుడో ఉన్నట్లుండి పోయెను బోనయ్యను” అనూదగ్గరకు వచ్చి మొత్తుకొనినది.

మరియొకప్పుడు మేము మహమ్మదీయ కుటుంబమును చూచితిమి. ఆ కుటుంబ యజమానికి 40 సంవత్సరము లుండును. అతడు తాటియగుట చాపమీద పడియుండిను. ఉమ్మును చూచిపోతేనే అతి కష్టముమీద లేవబోయెను. కాలుచెయ్యి నలుగులవలె కడుపుట కఠిని కత్తిలేదు. పాద మూడిమి చేయ గలదు? “అల్లారే అల్లారే” అని వైకస్యం చేసికొనెను. వాని ప్రక్క నొకచాలిక నిశ్చల భావముతో కంట తడిపెట్టు కొనుచు నిలువబడి యుండెను. ఆ చాలిక పడినవత్సరములుండును. ఆ సంగతి మరచినను మరపు రావచ్చును.

మౌనమువలన బంకూరాలో ప్రజలు పడుచున్న తిప్పలను వర్ణించ నలవి కాదు. ఇద్దరుబాలికలు మాటాడుంతిలేకుండ కన్నీరుకాలువలు కట్టినట్లేన్నుచుండిరి. మీరునన్నులు కడుగు నట్లు ఆబాలికల దశభారమును వర్ణించుట భావకత్తి చాలదు, వారు కనిపింపజేయు లేకు.

బంకూరాలో భూమికిపొంది పోవుచున్నది, చెట్టుచేరు లేదు, కేరళము యెడారిలనున్నది. నూర్యతరలముందు ద గ్ధమైకృతానవసర నిర్మాణవ్యయ యెక్కుచున్నది. ఎక్కడను పచ్చనిగడ్డిపతక లేదు. ప్రతిదినము నూర్యతరలములందు దగ్ధమగుచున్నది. మాడలకు గడ్డిలేక. బద్ధానులకు మూడు మైక్రీమారముల బాలాయును ప్థలమున్నది. జిల్లాలోని 600 పశువుల వక్కడను తోలుకొనిపోయిరి. ఒక భూస్వామికి సాముల దూ 5000 లు కచ్చును. అతడు తన పశువులకు గడ్డి దొరకక ఇండ్లమీద గడ్డిని గడ్డితీసి- కనపు క్రింద నువ్వయో గించుచున్నాడు. గతరెండు సంవత్సరములనుండి పంటలులేవు. కావున డబ్బుపోవినను గడ్డితరకలు దొరకుటలేదు. పశువులు మేతలేక తిప్పలు పడుచున్నవి.

బంకూరాజిల్లాలో రమారమి 11 లక్షల నుండి ప్రజలున్నారు. మౌనమువలన వారిలో 8 లక్షలనుండి ప్రత్యక్షముగ పాదపడుచున్నారని కొందరంచుచుకాని పాదపడుసంఖ్య పెరిగియుండునగాన నానుట్లుకుడవలెటలవరకు పాదపడుచున్నారనియే తోచుచున్నది. బూరీలు, బగ్గీలు మున్నగువారు సామాజికులు, ఇక్కడితిప్పలు వడలేక వీరిరస్థలములకు లేచి పోయిరి. మిగిలియున్న వారు చావుబ్రతుకులతో కాలక్షేపము చేయుచున్నారు. మేమేమో ఇంత గింటిపోయెదమని ఒక వృద్ధశ్రీమయును నడువలేక వారిలో క్రిందబోకారిని.

క్రిందపడినప్పుడామెకు వెద్దవెద్దకరిలి రక్తమునుపించ నారంభించినది. ఎంతోదూరమునడిచి వచ్చినగాని ఆవియ్యపు నూకలు దొంగవు కానివియ్యమును పట్టుకొని ఇంటికివెళ్లినందుకొనిననుట కామెట్లోపనకన్యమలేదు. నాలుగుగులుల వెనుకకు వెళ్లి ఒకచోట కొంతసేపు కూర్చుండి ఆవియ్యపు గింజ

లనుకోటిలో నేసికొనును ఇట్లుపాదపడుచున్నది. ఆమెఒక్కలే కాదు ఇట్లెందరోతిప్పలుపడుచున్నాడు. అట్టివారిని చూచినప్పుడెరిపొదడును విచారికము కావలెను? ఎవరికి కండ్లనీరు గిల్గిచుని తిరగదు?

మధ్యతరగతుల ఆరస్రకు క్రిలమకొనినవారి కలుగక మానదు. నూటికి 95 నుండి, వ్యవసాయమే జీవనాధారము. అట్టిస్థితిలో రెండేండ్లనుండి పంటలులేవు. ఇక వారి పాట్లు దేవునికే యెరుక.

మేముక గృహముని ఇంటికి వెళ్లితిమి. ఆరవంత ధన వంతుకును కాదు, దరిదుర్గుడును కాదు. అతని వయస్సు 60 యేండ్లు. అతని యవస్థమాదివప్పుడు మాకెంతో దుఃఖముకలిగినది. మేము వెళ్లునపుటికి అతడు ననారాలో కూర్చుండిను. అతడుంబడునకు గౌరవప్రసక్తి యున్నది. కొన్నిచూపుల నుండి, లిండితిప్పలులేక అతడు కృశించిపోయెను. ఎంతోకష్టము మీదగానే లేచి నిలువబడలేడు. మేము నాలుగుమాట్లాడిన తరువాత, తన కున్నస్థితి నాతడు చెప్పలేకపోయెను. “నాయనా నాభూమికి, నాకోడలివస్తువులను, బాల్కనీసామానును, అమ్మకొంటిమి. పొట్టుగడుదుటకే వీరిని విక్రయించుకొంటిమి. అప్పుడేమి మిగులకపోతే తలుపులు ద్వారబంధములు విక్రయించితిమి. సింహద్వారపు తలుపులు తప్ప బోడలిద్వారముల తలుపులకు అమ్మి కేసితిమి. ఇన్ని అమ్మివలె పిల్లలకు రక్షించు కొందు ననుచున్న క ము లేదు. ఇంతవరకు నేను తినుటకేమియులేదు” అని అతడు కష్టపెచ్చుచుండగానే కన్నీటి ధారలు ప్రవహించినవి. కన్నీటిచే అనిమిత్తులు తడిసి పోయినది.తనవారల వాతకు మాట్లాడలేకపోయెను.

బాలిసంకలితములగు సంగతులన్నియో నిట్టివి కలవు మనమెన్నియని తెలిసికొనగలము?

యద్యపురము నివాసియును నిశ్చయించుచు తనకుటుంభము పడుపాదపడు చూడలేక ఉరినేసికొని పరలోకమున కేగెను. అతనికి అతనిపిల్లలకు కొంతకాలము లిండిలేకపోయినది. బ్రతుకు లేరుకేమి ను గానరాలేదు.

మరాఠతి నివాసియును కేదారకర్మకారుడు ఇంట్లోని వారెరికిని అన్నము లేకపోవుటవలన తనమానుగారి ఇంటికి వెళ్లి ఏమైన తెచ్చివెట్టవచ్చునని భుతపచారుగ్రామమువెళ్లెను. కాని అతడుఇంటిలేకవచ్చును తల్లికివృత్తిపోయి ఒకరాత్రి అట్లేయుండి మరచాడు చనిపోయెను.

దొరతనమువారును ప్రజలను అన్నవిధముల సాహాయ్యముజేయుచున్నాడు. ఆయనవచాలించుచుమాడిపోవుచున్నాడు. తదితరులే ఆలోచనమో తిని పోయెనులను నిజపుకొనుచున్నాడు. చాలనుండి ఉడకును తింకిచెట్టు మున్నవారి క్రిందకువేరి వారిపిచ్చునకొనికొని ఉడకపెట్టుకొని తినుచున్నాడు.

వైత్ర మానము చాలవరకు గడచినది. కాని ఇంతవరకు ఒక చిరునాడే పడలేదు. ప్రస్తుతపు స్థితిగతులలో ప్రజలు పడుచున్న తిప్పలను వర్ణించకలము. వ్యయ వడక ఇప్పుడున్న ట్టుగనే యిండు ఉన్నవో అప్పుడొకటి దేవునికే యెరుక.

సాంఘిక సేవాసంఘమువారు 274 గ్రామములలో 6 వేలనుండి సాహాయ్యము చేయుచున్నాడు. ప్రతి వారికిని వారసునకు రెండు స్వేచ్ఛియ్యము నిచ్చుచున్నాడు. రెండు స్వేచ్ఛియ్యములవలన వారియనొక పొట్టుగడిచును. మూడుస్వేచ్ఛవలన ఇయ్యవలెనునని సంఘమువారానొందించుచున్నాడు. కాని ఇందుకు నూటికి 50 శతముసాట్లు ఆదాయగ బుచ్చుచెట్టవలని యుండును.

నీటికలుపు.

ఇక్కడిచాల చెరువులలోని నీరులలోనినీటి నువ్వయో గించుదురు. చాలనట్లుకు చెరువులు, దొరవులు ఎండిపోయినవి. నేను 40 గ్రామములు చూచితిని. ఇక్కడ ప్రజలు నీరు లేక ఇబ్బందిపడుచున్నాడు. బంకూరాజిల్లాలో 4664 గ్రామములున్నవి. వీరిలో చాలచోట్ల నీరుదొరకుట కష్టము.

కటకుభూకను గ్రామములో నూరు కుటుంబములున్నవి. ఇక్కడొకటి దొరవున్నది. దొరవులో 80 అంగుళముల నీరుకంటె ఎక్కువ లేదు. స్నాన సానీయులకు నీటినే గ్రామములు వాడెను. ఇట్లుండ ఒక వానొకడున్నాడు. నీటి కొరకు దొరవులలోనికి 25 లిరిగి వైకక్కలేక చనిపోయినది. ఆ నీటికి ఉపయోగించుటకు విలులేదు. గ్రామములో మరియొక్కడను నీరులేదు. ఆ లోజంతా గ్రామమును నీరు లేకుండగానే గడిచిరి. ప్రజలు నీరులేక గోలపెట్టిరి. మూడు మైళ్లలోనున్న ఒక గ్రామములోని కొందరు పడుచువారు వెళ్లి నీరు తెచ్చిరి.

మాతోకిలిసి వనిచేయు బాబు వంక వివాదీ మండలు గారు నాలుగుయల్లమూరులలోనున్న గ్రామములలోనికి వెళ్లి

తిరిగి వచ్చుచున్నప్పుడు దాహముజేయుగా నీరుదొరకలేదు. కాని రెండుయల్లెట్లో ఘటముచేరజేసి అక్కడ ఒకరినడిగి నుక్కెడు నీటిని త్రాగిరి. దానివలనవారిపొగలుములునిలచినవి.

బాబు బోలనాథగోషాగారు సంఘము తరపున పని చేయుచున్నాడు. వీరు చాలగ్రామములలో నూతులను త్రవ్వించుచున్నాడు. ఒకనాడు నూతిని త్రవ్వించుచున్న గ్రామము నుండి వచ్చుచుండగా దాహముదొరకక ఎట్లో ఇంటికివచ్చివడి సామ్యనిలిపాయిరి.

హాస్తింజి ప్రభుత్వ వైద్య కళాశాల.

కళాశాల విషయమై ధనసహాయ మొనరింపవలసినదను ప్రార్థనకు బొంబాయి వాస్తవ్యుల యాదార్య మొనరించు నామోదమును గలిగించినది. ఇట్లు వారల సహాయముచేయుట ప్రతిష్ఠాపనయొక్క స్వభావమును, అందువలన కలుగు లాభములను వారు హాస్తింజి ప్రభుత్వ వైద్య కళాశాలలో చదివేటకు గౌరవభావమువలన గూడ నూచకము అయి యున్నది.

ఒక్కొక్క దానికి 62,000 రూపాయలవొప్పున మూడు కాటేజరీలకును, 150000 రూపాయలనుచేసే బాలక కార్యాలయమునకును, ఒకప్రాధానమం గావాలను10000రూపాయలును—ఈకార్యములకు సరిపడు ధనము వాగ్దాన మొనరింపబడినది. తెలియ పరచియుండిరి. ఇది గాక కొంత సామ్యు గూడ వినియోగింపబడే వాగ్దానము లిది. ఈ ధనముగూర్చి నే నొకమాచన మొగ్గుబోవుచున్నాను. లేడిహాస్తింజి స్మరణమందిర మనుపేరిట నొక ప్రసంగమొనరు బొంబాయిలోనెలకొల్పి దాతల అభ్యంతరము చెప్పియెడ నిధనమును మాయజేయించుడు. ఇట్టివికస్థాయికనుగు మందిర ముమేపేర బొంబాయి న గ ర ము న నుండుట నాకంత యు శంకన మొనగూర్చును. బొంబాయి వాస్తవ్యులవె యెడ విశేషాచరణమును గనుపరచిరి. ఇట్టి మందిర స్థాపనము నాడతల్లిసొంతుచుంటినిగాని నేనొకప్పుడెదినుచునమాత్రమే. కష్టము మీ యధీనమై యున్నది. అని హాస్తింజి ప్రభుత్వ విల్లింగుడను ప్రభుత్వకి 4 వ లేడి నొక నుత్తరము వాగ్దానం.

శ్రీలలితవైద్యాలయము.

ఈనెల 8 వ తేదీ శనివారమునాడు మధ్యాహ్నము బొంబాయిలో కామాక్షిదేవ్యకాలావరణమున కనభోజనము జరిగినది. ఆదిండువకు ఇండియా విశ్వవిద్యాలయ శ్రీలలితసంఘము యొక్క బొంబాయికాళిలోని వత్సలలో చాలనుండియును విద్యార్థిమాతలును విద్యాలయసంఘమునకు వారు సరికొందరును వచ్చిరి. మొదట గానవిరోధము జరిగినది. చెన్నైలోనికీల్పా కులో శ్రీలలితకళాశాలలో ప్రధానోపాధ్యాయుని గారున్న మెల్లో గల కన్య గారువత్సలించిరి. ఆమె విశ్వవిద్యాలయములనుగూర్చియు ముఖ్యముగా శ్రీలలిత విశ్వవిద్యాలయములనుగూర్చియు నుపన్యసించెను. “విశ్వవిద్యాలయము నందు పట్టుమునుబడినవారైనను శ్రీలలితవ్రతాగ్రాహనమును విశ్వమైత్రి ప్రకాశనాతత్వరత్నమును గలవారగుదురు. మొదటిది వ్రతవనరలగులకును.అనియసమును విశాలముల వారమునొందించును. విశ్వవిద్యాలయమునకులలిత సాంఘిక జీవనములకు రెండవదియును మూవవనాని కలిగించుట యే విశ్వవిద్యాలయమునకువలె గూడ ప్రధానోపాధ్యాయు యుండును. సార్వజనిక శ్రేయమే విద్యార్థినుల కందరిని శ్రీలలితను పురుషులకును గూడ ముఖ్యకర్తవ్యము. ఇప్పుడు శ్రీలలిత విశ్వవిద్యాలయమును గూర్చి ఆలోచించుచున్నాడు. వీరికి చాల చిట్కలగలవలెనున్నది. ముఖ్యమైనవిషయములనుసాధ్యాములు దొరకనివి. గాన దీనినిగూర్చివానముగ నాలోచింపదగుననిచెప్పి చెన్నై పులలోని విశ్వవిద్యాలయమును గూర్చి ఆమె జడివెను.

శ్రీచెన్నైపురి ఆయుర్వేదప్రచారిక సభ.

విద్యవ్యర్థిత్వ సన్యాసవ్రతములను, బహుమానములనిచ్చుట కి సభవారు ఏప్రిలు 14 వ తేదీని తులువెట్టి విధిలోనున్న యా కళాశాలాయందరములో నొక సభ గావించెదరు ము. న్యాయ మూర్తి కె. శ్రీనివాసలయ్యుగారు గ్రామీణవాధి తర్యమును కపింతురు.

బంగారు పతకము.

చాకలిపేట వరసనంగిర సభవారి యాజమాన్యము క్రింద మొయూరు సంస్థాన సంగీత విద్యార్థి ఎన్. గురుమూర్తి ఆయ్యగారు నడరాను హిందూ మ్రొన్నామువోము పాడుచుండగా వారి గానవైపులే గొని యాడి ఎమ్ ఎమ్. యనుస్వామి శెట్టిగారు వారికి బంగారు పతకమును ప్రీతిపూర్వ మొసంగిరి.

వృత్తాంతములు

మరణము:— నిన్నటి మధ్యాహ్నమున కలకత్తాలో సర్ తారకనాథపాల్ తి గారి భార్యవృత్తికొందెను.

సంయుక్త రాష్ట్రములు కానకభావనంతరమున మెట్లగు గాన చట్టంబిచ్చువును కొనియాడి నూతనమై నురాయిగారికి కమరాష్ట్రమువారి సహకారమును తెలియపరచిరి.

సామాజ్య కానకభావనభృత్యము:— సంయుక్త రాష్ట్ర కానకభావన అధికార భృత్యులచే నీనభృత్యమున కెన్న కొనబడి గొ. దాక్టరు టి.బి.హద్దరు సప్రగారు మరల ననుమతించిరి.

శ్రీశ్రీక యధాధిపతి:— 15,20 లక్షల రూపాయల మొత్తము శ్రీ క్రమరీగారికి ప్రజలతరపున సమర్పించబడును ఈ ధనమును వైద్యసహాయసంఘమువిడుదలమై వెచ్చింప ఏర్పాటుచేసినకే చేయుచున్నది సర్వమెట్లగునదిని.

వ్యాధుల చట్టము:— ఇందు విషయమై తమ తమ యభిప్రాయములను రాష్ట్రము వారలములు స్థానిక పరిపాలక సంఘములు ఇండియా వారలమునకు తెలియపరచినవి. పరిపాలనాసంఘములు పరిశీలించుచున్నవి. శిక్షణకు వేసిన యందు తెలగలదు.

సామాజ్య యధాధిపతి:— నిన్నటి అయిదు వ్యాధులకు 46,85,731-3-0 లును బంగారావ్యాధులకు 86,81,657-9-8 లును బొంబాయివ్యాధులకు 8,87,819-12-9 లును మదరాసు వ్యాధులకు 6, 73, 281-14-3 లును పంపబడిన వెళ్ళ మొత్తము 98,27,998-0-0 లు సామాజ్య యధాధిపతికి నులైనవి.

మహమ్మదీయ విశ్వవిద్యాలయము:— లక్నో నగరమున మహమ్మదీయ విశ్వవిద్యాలయ సంస్థాపనసంఘ సమావేశము జరుగును. అందుకుగాను అలీఖుర్ అహమ్మద్ బాబా మున్నగు ప్రదేశములనుండి పేరొందిన ప్రభుత్వోద్యోగులను ఆసుమహమ్మదీయ ప్రముఖులు వెళ్ళుచున్న విశ్వవిద్యాలయము.

బొంబాయి పోలీసు కమిషనరు:— బొంబాయిలో పోలీసు కమిషనరుగ యస్. ఎ. యం. హెచ్. వి. స్పెంటుగారిని నియమించిరి. వీరు ఢిల్లీ నుండి వచ్చిరి. యస్. యం. ఎడ్వర్డును గారిని వద్దనుండి యూనెల 15వ తేదీన ఛార్జీ వుచ్చుకొనెదరు.

వై. సాహాయ్యవిధి:— గోదావరి జిల్లా కామచంద్రేశ్వరము తాలూకా వెడలలో గ్రామములలోని వై. సాహాయ్యవిధి వారు సంకల్పరాధినాకు పట్టుకొనినవలయు కొందరు శ్రీ ప్రభులకు వస్త్రములు బియ్యము మున్నగునవి పంచివెట్టిరి.

సర్ ఆలి ఇమామ్ గారు:— వీరు బొంబాయిలో హాల్డింగ్ ప్రభువును కలసికొని ఆనందమున భార్యసహితము ఢిల్లీకివచ్చిరి. ఢిల్లీలో కొంతకాలముండి కాన్పూరునకు వెళ్లిరి. కాన్పూరునుండి ఇమామ్ గారు లక్నోకువెళ్ళి మహమ్మదీయ విశ్వవిద్యాలయ సంస్థాపన సంఘసమావేశమున అభ్యర్థితమైనారు.

యధాధిపతి:— రాబర్టును దొరసానిగారికి మార్చి నెల 19వ తేదీన యధాధిపతి చందాబడికి పంపినది. 87200 రూపాయలు కట్టినది. ఇందులో 1000 రూపాయలు మెస పోలీసులకు వైద్యకాలంకి వెచ్చించబడినది. నిధి వారిచే పంపబడిన వెళ్ళ వస్త్రపులకు వైసీకు సంతకించినట్లు ఉద్యోగులు వెళ్ళు లేఖలు వ్రాసిరి.

మహమ్మదీయ విశ్వవిద్యాలయము:— హాల్డింగ్ నుండి ల వాస్తవ్యులను (సంయుక్త రాష్ట్రములు) మహమ్మదీయ లుండ లోకసభకి పంపిరి. హైదరాబాద్ విద్యాలయమునకు విశ్వవిద్యాలయము నంగీకరించబడినది. ఇందుల కిగత్యులకు చర్య జరప సంస్థాపనసంఘ కార్యదర్శికి (అలీఖుర్) తెలియ జేయబడినదియు సభలో తీర్మానింపబడినది.

ఉపాధ్యక్షుని గొట్టుట:— సాఖాలిలోని లక్ష్మీ ప్రభునుండలి పాతకాల ప్రభుసాహాయ్యముని యెకామిదబడి గొట్టిరి. ఈ విషయము జిల్లా మేజిస్ట్రేటు గారికి తెలుపబడినది. వారు ఈ విషయమై అపోకి తీర్మానము పోలీసు యాజ్ఞానియ నొకవి ప్రత్యేకముగ నియమించిరి.

ఇటాలియావారు:— ఈ దేశములోనుండి వైద్యకేసు కర్తలగువారల విషయమున నింతవరకు తెలియమున కలుగ లేదు. వీరు వైద్యమున జేయుటకు స్వదేశమునకు బిలువబడకుండ నుండునట్టి యెర్పాటింకను యములలోనున్నదని కలకత్తాలో నున్న ఇటాలియావారి కాన్పూరు జనరలుగారు తెలిపిరి.

రాజసోమరులు:— కోలంక, వీరవరము యెట్టుజమిం దారిజియు నుగుణభవము నగు శ్రీరాజా చెల్లెడువారలకు బహద్రులకు ఫిర్యాదులలోని విద్యుదాంత భాండాగారమున కొకరాజసోమరులకు కడుద్రవ్యమునకు దోడ్పడుచున్నంతలకు తద్బాండాగారాధికారు లామెకు కృతజ్ఞతాపదనము లిచ్చియు చున్నాడు.

బొంబాయి కానక నిర్మాణ సభ యెర్పి కల:— బొంబాయి కానక నిర్మాణ సభకు సభ్యుల నెన్నుకొను విషయమున ఫలితములు నిన్నటిదినము మధ్యాహ్నము దెలుపబడినది. ఢిల్లీ గారిని తిరిగి పురపాలక సంఘములవా రెన్నికొనిరి. లోకలు బోర్డులవారు రావులవారు రొడ్డా గానసానే బీజపురు వానులగు డెసాయిగారి నెన్నుకొనిరి.

స్త్రీహక్తుగారి మరణము:— ఢిల్లీ వెద్దరెలు స్త్రీమహిళా పాటుపాఠశాల ఇన్ స్పెక్టరుగానున్న యస్. స్త్రీహక్తుగారు ఆది వారముకాటి మధ్యాహ్నమున వాయింటిలో మృతినొంది యుండిరి. వారి భార్య బయటికిబోయి యుండినది. ఆమె యింటికివచ్చునప్పటి కామెదర్త మృతినొంది పడియుండెను. పక్క నొకపిస్తోలుండెను. ఈ విషయము విచారించబడుచున్నది.

రంగూత్ మాన్యసంఘము:— రంగూత్ మాన్యసంఘము కిరపున ఎ. కె. ఎ. యస్. జమాల్ గారు శ్రీమెచ్చుపర్తి ప్రభువుగారి కిట్టిని తలచినవెనుకీరవాన భారతీయరాజసభి నిధి పదవి నలంకరించినందులకై సంఘమువారు యభినందనముల నర్పింపుచు శ్రీవారిపాలనము జయప్రదముగను సంపద్యుక్తముగ నుండుగాతయని గోరుచున్నారు.

గుంటూరు సంస్కృత భాండాగారము:— గుంటూరు నివాసులగు కీర్తిశేఖరై నగోళ్లమాడి లక్ష్మీకాంత రావుగారు తమ మరణకానకమునొక సంస్కృతభాండాగారమును తత్పర వానుల స్వాధీనముచేసిరియు అది ఎవరి స్వాధీనమునం దెక్కడ నున్నదో తెలియుటలేదనియు దానిని కృత్తికానికి తీసికొని రావలయుననియు గుంటూరువాసులొకరు పురప్రముఖులను పొత్తింపుచున్నారు.

దక్కను బాండ్ కివాలా:— పూసాదక్కను బాండ్ కిలో నున్న జీతమునొకగురు లిక్విడేటరుకు తీసివైచి జీతముపుచ్చు కొనక ఉదితముగా వచ్చినలిక్విడేటరుల కిద్దర నియోగించబడిన నవరి జిల్లా వ్యాపారాధికారికి దత్త 14 దరఖాస్తులు వచ్చినవి. భాగములు వేయవలసిన సామ్యవిస్తారముగా నుండుటవలన జిల్లా వ్యాపారాధికారి అంతటికేమును విచారించుట కధికారముగలిగి యుండలేదనియు, హైకోర్టున కపీలుచేసికొనవలయు ననియు వ్యాపారాధికారి దరఖాస్తులను త్రిప్పివేసెను.

రంగూరు పీఠులయందు దీపముల బెట్టుట:— ప్రస్తుతము విశ్వవిద్యాలయ రంగూరు పీఠము వెలిగింపబడుచున్నది. ఈవిధానము మూనిసిపల కమిటీవారికి వచ్చినదిగాను. ఖర్చు గూడ విశేషముగాను వివిధనగరములయందు పీఠులెట్టు వెలి గింపబడుచున్నవో ఆవిధానములన్నిటిని ఫీట్ ఇంజనీయరుగారు పరీక్షింతురు. పరీక్షితము పీఠులెట్టువై ఇంగ్లండులోనున్న ఆతెలపుకాలము నీవిమర్శము క్రింద పీఠముగొంప నిర్మయించెరి.

కలమాను హక్కుగా పరిణమించుట:— జి. ఎఫ్. స్కాట్టు అను నరకు మాహ్యుక అను బర్మా శ్రీతో కలసియుండెను. మార్చి 18వ తేదీని మాహ్యుక హక్కు అను గ్రామములోనున్న హారంగికి నీళ్లు త్రాగుటకొరకు బోయెను. ఆచుట మాహ్యుక అను ఇంకోక బర్మా శ్రీ యుండెను. వారి కిద్దరి కేదయో వా క్కలమాను సంభవించి రెండయోమె ముదటి యామెను చూపించెను. ఆ సంగతిని మాహ్యుక స్కాట్టుతో జెప్పగా నరకు గ్రామపంచాయతీవారివద్ద మహ్యుకవై కేసు చేసెను. పంచాయతీవారు మాహ్యుకను రూ. రెండు జరిమానాను విధించి రూ. రెండు స్కాట్టు గారికి ఖర్చులకిందనిచ్చుకొమ్మనిరి. స్కాట్టు గారికితీర్చి కృపికరముగాకుండెను. అతడు మాహ్యుక ఇంటికిపోయి జడ బట్టుకొనిబావ మోదెను. మాహ్యుక క్రిందటి కుర్రవారమునాడు చనిపోయెను. అతనిమీదకేసుచేయబడినది.

ఆర్యహక్కుగావించుకొనుట:— బొంబాయిలో హాల్డింగ్ కాన్సలాలో నివసించుచున్న జల్మి బాయి అనునామె క్రిందటి బుధవారమునాడు కొన్ని కేకులను విసెను. ఆమె వెంటనే పొరుగింటికి పోయిచూడగా తలుపువేసియుండెను. తలుపును దీసికొని లోపలికిపోయిచూడగా బాయింటి యజమానురాలు గంగాబాయి అనునామె కాలిపోవుచుండెను. బుద్ధిభూర్వకముగా తనబట్టలకు తానెన్నగ్గి మట్టిచితిసని యామెచెప్పెను. నెలదినముల క్రిందటనే భర్త మరణించినందున భర్తయొక్క మరణాంతకము భరింపజాలక ఆమెయార్యహక్కు గావించుకొని నటుల తెలియచెప్పినది.

రామప్రసాదకోశ నిలయము:— నెల్లూరు జిల్లా ఇందు కూరుపేటకు సమీపముననున్న పొగడకోశ కోశ్రియము లోని రామప్రసాదకోశ నిలయముయొక్క పరిధువార్షిక కోశ్రి వము రి వ లేదని చక్కిరాల వేంకటసుబ్బయ్యగారి యాజమాన్యముక్రింద నెరవేరినది. స్వాగతపద్యపత్రక మైనతరువాత, గ్రంథాలయములు వారి యుపయోగములు, బాలీయవిద్య, స్వదేశీకవికలలు మున్నగు విషయములను గురించి కొందరు పర్యవేక్షించిరి. తరువాత ఆ గ్రామ కాగితతియపస్థానమునో సభ ముగిసినది.

భారత శ్రీవిశ్వవిద్యాలయము:— యత్నము సంకృప్తి కరముగ అభివృద్ధిపరిగియున్నది కర్వేపండితు డిటికల బంగళము చంద్రాను పంబాయి అనునామె బాబులలో పర్యటన మొనర్చెను. కన్యాశ్రీష్టాబాయిగారు కతియవారు, బేరాడు, డక్కనులలో సంచారముచేసిరి. ఇంతవరకు “వి” క్లాసులో 760 మందియు “సి” క్లాసులో 490 మంది మోటులగుజేరిరి. తాత్కాలిక సంఘమువారు తరహా గ్రంథముల నేర్పరచుచున్నారు. పరిధు సీనేటుసభ కూర్చుబడుచున్నది. రెండు మాసములలోసభ తన విద్యుక్తముల నాచరించును.

పంబాయిలో హిందూ మహమ్మదీయ విద్యార్థుల కలత:— ఈకలతలలో కత్తిబెట్ట తగిలిన దొరతనమువారి కళా కాలలోని ఎమ్.ఎస్.సి. విద్యార్థి ఈనెల 8వ తేదీ రాత్రి కై దక్కనోకాలకు చేరిన వైద్యకాలలో మృతినొందెను. ఆతడా దెబ్బలబడిన కలిపించుకొనలేదనియు శ్రీకృతుడుగ మత్రి మే యుండెననియును తెలియుచున్నది. దయానందకళాకాల లోని విద్యార్థులకు చాలమందికి దెబ్బలు తగిలినవి వారికి చికిత్సచేయబడుచున్నది. దక్కన ప్రత్యేకముగ జరగుచున్నది. ఈ రెండు కళాకాల విద్యార్థులకు కొంతకాలమునుండి తగవు కలిగియున్నదని తెలియుచున్నది.

హిందూమహమ్మదీయ విద్యార్థులు కొట్టుకొనుట:— అమృతసరమున హిందూ మహమ్మదీయ క్రికెటుక్లబ్బులవారికి జరిగిన ఆటలోఆటదెబ్బలబడిన పరిణమించినది. ఆటలోని వారిలో నొకడగు దివానుచంద్రాను హిందూపురముచాలదెబ్బలు తగిలినవి. ఇంకోకడు ఆహాయస్థితిలోనున్నాడు. ఈనెల 8వ తేదీ రాత్రి నుమారు 10,11 గంటలవరకంతయువారి కళాకాలలోని విద్యార్థులను దయానంద కళాకాల లోని విద్యార్థులు అవార్గలతోటలో హాకి క్రీడలోనొక కర్తులలోను కొట్టుకొనిరి. దొరతనమువారికళాకాలలో యొక ఎం.ఎస్.సి. విద్యార్థిలాహోతలో మేయో వైద్యకాలలో ఆహాయస్థితిలో నున్నాడు. కత్తిపోటువలన అతని ప్రక్కవలకు ఈ తగిలియి నని భార్యయొకదిలికొనినది. మరి చాలమంది విద్యార్థులకు కొద్దిగనో గొప్పగనో దెబ్బలు తగిలినవి. దొరతనమువారికళాకాల విద్యార్థి చనిపోయెను అతనిమరణ వాత్సల్యమును పుచ్చుకొనలేదు. పోలీసువారు విచారణచేయుచున్నారు.

రెయల్స్ గార్డువై నేరము:— ప్రాశుపుటు దొరసాని మార్చి నెల 1వ తేదీని పూసానుండి బెల్గాంజునున్న తన కండ్రి ఇంటికి బోవుచుండెను. రైలు నడుచుచుండ అలాండి స్టేషను వద్ద పిల్లలము హద్దను అను గార్డు ఆమెబండిలోనికి వచ్చెను. హద్దనును ఆమె ఎరుగును. బండిలోనికివచ్చి ఆమెకు పొగడ సారంభించి ముద్దు బెట్టుకొని బండిలో పడద్రోసెను. క్రియముగ నుంచుంపవలసినదని ఆమె కోపముతో బయట నాతడా బండిని విడిచిపోయెను. ఇట్లు వెళ్ళు స్టేషనులవద్ద నాతడా పి బండిలోనికి వచ్చుటయు మరల పోవుటయు జరిపెను. గాన ఆమె కేకలువేసి స్టేషను మాస్టరుతో జెప్పి యెత్తించెను గాని ఆమె కెక్కరును గానరాలేదు. నేటిదినమున (10-4-16) రెయల్స్ పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు డబ్ల్యు. కింగుగారు హద్దనువై కేసుజేసిరి. ప్రాశుపుటు దొరసాని చెప్పినది సత్యమని వెళ్ళుండు సాక్షులు తెలియజేసిరి. తాను నిర్దోషిని ముద్దాయచెప్పకొనెను. సోమవారమునాడు తమయొత్తవులు చెప్పదునని (పూసా) మేజిస్ట్రేటు గారు నెలవిచ్చిరి.

కృష్ణాజిల్లా ముఖ్యపట్టణము.

బందరునుండి మాన్యదరనువరకు.

(మాన్యదర విశేషములనుబట్టి.)

బందరు నుండి 9. —కృష్ణాజిల్లా ముఖ్యపట్టణమును బందరునుండి బెజవాడకు మార్పుచేయు ఆకస్మికముగ నొక వార్త మాపురమున బయలుదేరి ప్రజలనువలన సత్కారములకు పరచినది. వార్తకేసుయిన నాధారములనుచూచి యని యాలోచించిన రెండుకారణములు గానవచ్చుచున్నవి. అందుమొదటిది గవర్నరు మెంటునా రీషన్లు బెజవాడలో కొంతసేపును లక్షయేబదిరేల రూపాయలవెట్టి గొనిరి. రెండవది ఇదివరలో మాకు కలెక్టరుగనుండి ట్యూరింగు గారు జిల్లాను రెండుభాగాలుగా విభజింపవలసివచ్చినపుడు ముఖ్యపట్టణమును బందరునుండి బెజవాడకు మార్పుచేయునట్టి ఆలోచించవలయునని రివీన్యూ బోర్డువారు గవర్నరు మెంటుకు రహస్యముగ తెలియపరిచిన వార్త. ఈమాటకు సంకతి ప్రజలకు తెలియబడినదనే పట్టణ సంతయు అల్లకల్లుల యందు. ఎక్కడకొనినను నీమాటలే. ఏదిదానినోబట్టియు నీవార్తయే. ఈదిన ౧౩వ తేదీ శనివారము నాడుపురమునందనుకొనవలసిన జరిగినది. తత్ఫలితము పట్టణములోని విద్యార్థులు, డాక్టర్లు, వర్తకులు, భూస్వాములు జమీందారులు పింఛన్ ఉద్యోగులు పురమునందు క్రైస్తవ ప్రాంతమునందు విచ్చేసిరి. వారిలో క్రిందివారికి పేర్కొనవచ్చును. శ్రీమంతురాజు యార్లగడ్డ అంకినీడు ప్రసాదబహదూర్ ఖి. పి. శ్రీమంతురాజు యార్లగడ్డ రామలింగమ్మ బహదూర్. దక్షిణజిల్లాను మైనరాజు, రికరెండు వెక్. నెలించినాడు మంతరాపు. కోవెల కృష్ణారావు, జె. దర్శియు మొదలైన వారైతే సాగభూమి, బద్దలపాటి నరసింహము, దాక్షుడు జట్టాభినితారామయ్య, జే.హరి వేంకటసుబ్బారావు, కోన సీతారామరావు, రికరెండు జి. కాంతయ్య, కోవెలమామయ్యరావు, తుంభాకోణ కృష్ణమాచార్యులు, పి. వి. రామచారి, విలీనుందరరామయ్య, బుట్టూరి కృష్ణారావు, జల్లూరి నూర్య నారాయణరావు, ఉదయగిరి గోపాలరత్నం, తోటరామదాసు నారాయణు, శే.బం జగన్నాథరావుగారు.

శ్రీమంతురాజు యార్లగడ్డ అంకినీడు ప్రసాదబహదూర్ గారు అగ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి. వారు సభ ఎంతకై నమానేశమునదియు నెలవిచ్చి బందరుయొక్క ప్రాముఖ్యతనుగూర్చి ఇట్లుచెప్పిరి. కృష్ణా, గుంటూరు, జిల్లాజిల్లాలను గలవి ఏదిదేని నుటకు ప్రాముఖ్యము చేతనవారను గూడ బందరు ముఖ్యపట్టణముగ నుండునది. భూస్వాము, జల్లూరు, నర్సరావు పేట రాచెట్టి; బి.కొండ మొదలగు ప్రజలకులనుండి బందరునకు జనులనువచ్చుచుండెడివారు. ఇప్పుడు రైలు వేయటచే జిల్లాయొక్క యేకీకరణమునందు మొదల ఒక కోణములో బందరునకు చేరవచ్చును. కృష్ణాజిల్లాను బందరు శ్రీకామాల నున్నది, బెజవాడ చుట్టుప్రక్కలనుండు తిరువూరు, నంది గారు మొదలగు తాలూకాలు ఖైరతాబాదుచేయుటచేతను చాల భాగము జమీందారి భూములనుటచేతను అధికారులు సర్కారులు ఏకేయముగ తేయవలసినవారేను. బందరునకున్న వివిధతాలూకాలో 20వత్సర రూపాయల ఖర్చు వెట్టినిర్మితోడు యంత్రములతో ఆకేకలయొకరముల సానుబంధి చేయుచున్నారు. ముఖ్యపట్టణము జిల్లాకు మధ్యభాగమునందు వలయునను నీధారము యొక్కదేని ఆచరణలోనుండునట్లు కనుబడదు. కర్నూలు, గుంటూరు, గోదావరి, విశాఖపట్టణము జిల్లాలోని నీధారములను పొందివలసినదే. ఏలూరును జిల్లాచేసినపుడు ముఖ్యపట్టణము ఏలూరులోనుండుటచే నది జిల్లాకు మధ్యనుండ నేరదు. ఈమాటలకు గుర్తుగిచ్చేయగ నుండును. అధికము 10 లక్షల రూపాయలయినగాని బెజవాడలో భవనములకుట్టుటచేసినట్లైతే ఆకేకను దేక్షములనుసాము ఖర్చుపెట్టుటకు నిలలేదనిచెప్పిన నోటాలోని నెలసాము భవనములకుఖర్చు పెట్టుట అసాధ్యము. ఈసామును ఆంధ్రదేశమునందొక కృత్రిమయమునకు వినియోగించిన చాలయోగ్యముగా నుండును. ఇంతియగాక బందరులోనుండు భవనములన్నియు అవసరమైన వస్తువునకు గారణమును. బందరు ముగిసినాట్లాచాలాబడినది. ఇప్పుడేప్పుడే నాలుగులక్షలరూపాయలఖర్చుతో నీటిరసము తీర్చుచుచున్నారు. ముఖ్యపట్టణము ఎక్కడనుండి తీసివేసిన ఇండ్లధరలు తగ్గుటచే ముగిసినాట్లాకి చాలవస్త్రము సంభవించును. విద్యావిషయములో బందరు యే ప్రజామునకు తీసిపోదు. ఇంకొకటి కాతేజ, హిందూహై

స్కూలు నేమనలో కాతేజమును మాడు ప్రతిష్ఠాపనము యొన్ని యో లక్షలు ఖర్చుపెట్టి నెలకొల్పబడినది. ముఖ్యపట్టణమును బందరునుండి మార్చియెడల వీరికి మిక్కిలి వస్తువువాటిల్లును. తీర్మానమున ఆలోచించినయెడల బెజవాడ సంవత్సరమునకు నాలుగు మాసములు ఆత్మంత ఉష్ణముగల్గియుండును. ప్రజాసౌఖ్యముగూడ 18వ శతాబ్దమునకుంటే యిప్పుడు చాలవంతి నీటిలో నున్నది. కార్మికులను, చింతాధిపతులు, రాయపురం, తిరువల్లికేట్ల మొదలగు చెన్నపట్టణములోని భాగములంత హిందూలలో బందరుండలేదని గుర్తుచేయు. బ్రిటిషువారిపాలనలో ప్రజావాదమును వివరయుండునీధారమును పురస్కరించుకొని రాజ్యముచేయువారు. హిందూ, మొట్టాండు, కార్మికుల ప్రభుత్వము ఇందుకు తార్కాణము. అట్టి విషయములో జిల్లా కలెక్టరు ప్రజాభిప్రాయమును గమనింపక, ప్రజలను తన ఆలోచనలోనికి తీసికొనక తనయష్టమువచ్చినట్లు తీర్మానములు చేయుట మిక్కిలి కోవచియును. ఈ వార్తయే విజయమునయెడల పురాతనపట్టణ మగు బందరుయొక్క ప్రాముఖ్యము నశించిపోవును. ఆంగ్లేయు లీ దేశమునకు వచ్చినపుడు ప్రభుత్వమున అనగా 1611 నుండి బందరులో ఆడుగుపెట్టిరి. పిమ్మట క్రైస్తవీకారి, దేవులారి, ఇంగ్లీషువారి జరిగిన యుద్ధములలో బందరు చాల ప్రసిద్ధి కెక్కి యున్నది 1864 సంవత్సరమునకు నది మైసూరునకు ముఖ్యపట్టణముగ నుండెను. 19వ శతాబ్దము మధ్యరకు సంవత్సరము 50ల ఖరీదుగల కలం కారి వస్త్రములను తరిషియా మొదలగు దేశములకు ఎరుకుతే చేయుచుండెను. రెండవ వార్తను రాజాగారి కుటుంబమునకు గావలసిన సర లను ఎరుకుతే చేయుచుండెను.

ఇంత ముఖ్యమును పట్టణమునుండి జిల్లా ముఖ్యపట్టణమును మార్చుట ఆత్మంతకోరవలసినది. ఈ మాటనుబట్టి దగిన కారణములుగాని హేతువులుగాని కానరావు. ఈయద్ద నమయిన ప్రజలకును ప్రభుత్వమునకు అభిప్రాయభేదమును గలిగించు విషయములను తర్కించుట కోవచియుగాని ఇట్టి విషయములు ఒక వర్తమానును నిర్ధారణ చేయబడినవో తరల మార్చుట కష్టమునుగాన ప్రజలు సభిచేసినను అసమర్థమును తెలియజేయుట మనవిధమున తలచుచున్నాను.

“బందరు ప్రజలు జిల్లాముఖ్యపట్టణమును బెజవాడకు మార్పుచేయు విని చాల భయముతోను అపద్ధాతోను నున్నారు. అట్టి ప్రజలను మానకోవలసిన దని గవర్నరు మెంటునాని ప్రార్థించుచున్నాను. అట్లు మార్చియెడల గవర్నరు మెంటునానికి చాల భవనము అవసరము గ కష్టము గు ను. ఈ పురాతనపు పట్టణముయొక్క ప్రాముఖ్యము నశించును. బందరు ముగిసినాట్లా జిల్లాబోర్డుల యొక్క అభిప్రాయము తీసిపోవును. బెజవాడలో నివసరకే ఉండు యిండ్లయిబ్బంది అధికమును, బెజవాడ బందరుకంటే నే విషయములోను అధికమును బాంధ్యముండలేదు. ముఖ్యపట్టణమునకు అనేకవలసలవిదనము ప్రజలకు చాల యిబ్బంది కలుగును. స్థానికపాలన చర్యలలో నిట్టిమాటలను “వెక్కడను చేసియుండలేదు.”

ఈతీర్మానమును నేమూరి వెంకట సుబ్బారావుగారు ఉపహరించిరి. ఉదయగిరి గోపాలరత్నం గారు బహువచిరి. రికరెండు వెక్, కోవెల కృష్ణారావు రికరెండుకార్యయ్య, తోటరామదాసునాయుడు హైదర్ అలీసా హుసేన్. దబ్బూరి, మొయిడే, శివలి మామయ్యరావు వంటలుగారు ఆమోదించిరి. సభ్యులందరూ ఏకగ్రీవముగ తీర్మానమునొప్పుకొనిరి. పిమ్మట కృష్ణాజిల్లాను నెలకొల్పబడినగాని క్రింది వారు ఉపసంఘముగ నెర్పరచబడిరి.

- (1) పెన్సిడెంటు (2) మొయిడే (3) కం. కృష్ణ మాచార్యులు (4) జే. వెం. సుబ్బారావు (5) శే. మామయ్య రావు (6) తోట రామదాసునాయుడు (7) కంఠేటి రామ కృష్ణయ్య (8) ఉ. గోపాలరత్నం (9) వల నరసింహం (10) చి. సుందరరామయ్యగారు.

ఆగ్రాసనాధిపతిగారికి నందనములతో సభ ముగిసినది.

కలవల రామానుజము శెట్టియారు హైస్కూలు పెరంబూరు:— ఈపాఠశాలవారు పాఠశాలయొక్క 26వ సాంవత్సరికోత్సవమును పాఠశాలనద్ద 12వేదీ బుధవారమునాడు సాయంత్రము 5-80 గంటలకు జరిపెదరు. మా. వి. ఎస్. శ్రీనివాసశాస్త్రియార్ గారు సాంవత్సరిక వృతాంతమును జరిపెదరు. జి. హెచ్. స్టోనుగారు కథాధిపత్యమును వహించెదరు. ఈపాఠశాల పెరంబూరు రైలుస్టేషనుకు ఎదురునున్నది.

వసంతరాత్రిములు.

సౌఖ్యదాయకముగు నీవసంతరాత్రి మొదట తొమ్మిది దినములయందు రామదేవు పూజించుట భారతీయసభ వారాచారము యున్నది. భజనముచేసి తేలిపురు, తాంబూల చర్యలుచేయుటయు ఈపూజాప్రయోజనము కాగలదు. భగవద్బక్తి, దీక్షాపాదము, మొదలగు గురుగతు లనేకములు నేత్యులందరినీ విభజింపకను తీవ్రసంత రాత్రిములయందు వీరములు. బహుజనులు ఏకేయము మెట్టుండినను భూతకృత్తియే యును బహువీట నీరామపూజ చేయుచుండును.

బొల్లారపురమున రామాసాహెబ్ రాముని రామన్నయను వైశ్యభిక్షాదులతో పులిసంవత్సరమున వసంతరాత్రి జరిగి పూరిత మనముగై చేయుచు ననేక పండితపాదుల నాదరించుచుండును. ఈసంవత్సరమునకును వసంతరాత్రిములా సందకాయకముగ జరుగుచున్నది. ప్రతిరాత్రిమున వారికా సపుణులచేత రామాయణము గానరూపముగా నవ్వాదయ మృదయాహృదముగా జెప్పలనుచుండెను. తద్వల్ల దేశభక్తి, విద్య మొదలగు పలువిషయముల జన్మించి జనసామాన్యమునకు దగుబోధలు చేయు వాచారవిశేష మొకటి యుత్సవమున గలదు. ఇచ్చటివారలు భుక్తిచేకనుదక్షిణచేతను, దృష్టిచాండుకున్న పండితోక్తముల వసంతరాత్రిములను విశేష సందకము జెంచుచుండును. —ఒక విశేషము.

నూజవీడు లిప్తు కేసు.

బెజవాడ జానుంటు మేజస్ట్రేటు ఎదుట (మా ప్రత్యేక విశేషము యొద్దనుండి) బెజవాడ ఏప్రిల్ 10:—నూజవీడు (లిప్తు కేసులో నేను ఫిర్యాదిచేసిన కృష్ణారావుగారు ప్రాకురీక్ష ప్రారంభమైనది. వారు తన సాక్షులతో నిట్లు చెప్పిరి:

సోమల క్లబ్బును స్థాపించిన 18 సంవత్సరములనుండి నేను దానికి కార్యదర్శిగా నున్నాను. 1907 సం. రమునుండి నాకు కంపెనీకి కార్యదర్శిగా నున్నాను. నేను చిత్తుకుల కృష్ణయ్యగారిని ఎరుగుదును. వారు కొన్నాళ్లు క్లబ్బులో మెంటుగా నున్నారు. ఆయన గారిని నేను 15, 20 సంవత్సరములనుండి ఎరుగుదును. మే విద్వరము తరచులయను. ఆయన గారి దమ్మరిని నేను ఎరుగుదును. గోళ్లమాడి శ్రీహరి గారిని నేను 9 సంవత్సరములనుండి ఎరుగుదును. ఆయన దమ్మరిని నేను ఎరుగుదును. దమ్మకశాస్త్రిగారిని నేను ఎరుగుదును. మద్దయినద్ద ఆయన గునుస్తాగా నుండెను. ఆయన దమ్మరిని నేను గుర్తించగలను. మద్దయి గునుస్తా గోళ్లమాడి నరసింహము గారిని నేను ఎరుగుదును. ఆయన దమ్మరి నాకు తెలియును. అవధూత తర్క తాలయ్యగారిని నేను ఎరుగుదును. చిత్తుకుల వేంకటకృష్ణయ్యగారు లోకలోభము అనిపెట్టు ఇంజనీయరుగాని నేను ఎరుగును. కృష్ణయ్య గారు నాకు కంపెనీకి అధ్యక్షుడు. ఆయన గారు డిస్ట్రిక్టుబోర్డు ఇంజనీయరు జనికూడ కొంతకాలము చేసినాడేమో నాకు తెలియును. వెన్నక శ్రీమద్దొడ్డి పిమ్మట కోర్టు ఆఫ్ వార్డుస్ బాకర్ల నూవరైజనుగా నున్నారు. తర్వాత కొంతకాలమునకు రంగాపురము ఎవ్వీటు తని మాచుటకై మద్దయినద్ద తనిచేసెను. నూజువీడును వర్త రామ తయారు చేయుటకై మద్దయి ఈయనగారిని తీర్మానించేసినారు. కృష్ణయ్యగారికి నేను సాక్షి నమ్మించుచేసినాను. రెండుమాడు వాయిదాలకు దానిచేరికవచ్చినారు. నాకు ఆయన గారిసాక్ష్యము అవసరము లేదన్నందున నేను తదంతాగిన్నాను.

నూజువీడుగారింట్ల మద్దయి విద్యాభ్యాసం నెమ్మే, రుగారికి వాగివీటువంటి బాబులును, వారు తిరిగి యిచ్చిన బాబులు, నూజువీడును వర్త రామగారు మద్దయిని ఇంజనీయరుజను జరిగిన ఉత్తరప్రదేశ్ ప్రభుత్వము మొదలుగా గల కాగితములమీద సంతకములను సాక్షి చేత దాఖలుచేయుంచి మద్దయి తమయన దాఖలుచేసిరి.

ఆత్మహత్య. —రాయపురములో తాలూకు అయ్య కపు డిపోజిట్ నివసించుచుండి తండ్రిగారు అనునతను క్రిందటి ఆదివారమునాటి రాత్రి 9 గంటలకు డిపో ఆవరణములో నొకచెట్టు కొమ్మనుండి ప్రేలించుచుండెను. దానినికొని పరిక్షించి ఆతడు ఆత్మహత్య చేసికొనియెనని తీర్మానించి ఆతని భార్య ఆతనిని విడిచిపోయినందుల కర దా పంపి చేసెటలు తెలియచున్నది.

మెలాపూరు సంగీతసభ:— వైశభవారి యజమాన్యముక్రింద 12వ తేదీన కనాకేశ్వరస్వామివారి కోవిల కెదురునున్న గోపాలనాయకరు నూజువీడులో కోనేరరాజపురము వైద్యనాథ అయ్యగారు సంగీతమును పాడెదరు. తిరుమనాపల్లి గోవిందస్వామిపేర్లగారు ఫిడెలును పురుక్కొట దక్షిణామూర్తిపేర్లగారు మృదంగము ముమండియాపేర్లగారు కంజీరమును నాయించెదరు.

యధము.

యధము యథాప్రకారము సాగుచున్నది. వర్షానువర్ష పోరు హఠాత్ హఠాత్ గుండులు వార్తలు సూచించుచున్న నెంతో ఫలము కలుగు చున్నది. చెప్పటకు మాత్రము వీలు లేదు. జెల్లి యము తీరము నుండి ప్రాంతము తూర్పు సరిహద్దు జరుగుచుండు సమయములోనిది యు నొక సామాన్యభూభాగమునే స్వీకరించుచు యున్నది. కాని దీనికి ప్రత్యేకము ప్రాముఖ్యమిచ్చి వలసిన పని కానరాలేదు. జర్మనులు ముమ్మడి ముగ్గురేమి చేయుచున్నారనుట నిజమే. 450,000 కాల్వలమును సేద్యమున నుపయోగించు చున్నారనుటయు సత్యమే. ఇందులో 150,000 యధావనికి సమర్పించబడినా రనుటయు వాస్తవమే. మామంట ప్రాంతమున ప్రెంచివారి కొంత విజయ లగుచుండ మ్యూజనదికడనుట బెడ్డిను కోర్టువద్ద జర్మనుల యొత్తిడి తగిలి వీరు వెనుకకు నెదిగియుండుటయు జరిగినదియే. ఇంత యెసను సీ వర్షము ప్రాంత యధము ప్రత్యేకభూభాగము కాబాలనటయు నిజమే. తొమ్మిదవ తేదిన ఆధిపత్య బలముదేరిన యొకవార్త యధపు మోహము మరయొక దిక్కునకు వాలుటను సూచించు చున్నది. మేసిడోనియాలో అనగా సలొనికా రంగమున బలరు జర్మను అవస్థాంధ నము త్వరలో నెదురు చూడతగినది యని జర్మనీ గ్రీసునకు తెలియజేసి యున్నదట. ఇటీవల రుమే నియా గ్రీసులను గురించి వచ్చిన వార్తలతో తేల్చి యీ వార్త బాటోచించిన యెడల కెయిజరుగారు త్వరలో సీ రంగమునకు దృష్టి మరల్చు రను చున్న కము వారి స్వభావము నెరింగిన వారికి కలుగవచ్చును. వారముల కొలది వర్షమునకు నెడుటనంత దూరమున పడియుండుట కెయిజరు గారికి ప్రతిష్టాభంగము కాదా! ఈ పోయి ప్రతిష్టను మరయుకొంటే చూపు సాహసముచేసి దపు కొన నవసరము లేదా! కట్టి మరంగము గతి యిట్లుండ రీగారంగమునుండి వార్తలు విశేషములు లేవు. ఇంతకు సారోచ సరప్రచారములు వీరు కులముగు సమితి మగుచున్నట్లులే యెంచుగి యున్నది. కాక సను ప్రాంతములందు రుహ్యవాని ప్రతిబింబమునకు ఇరువది మైళ్ళులలో గుండులు తెలి యుచున్నది. తుర్కీ-తూర్పు భాగమున బిట్లీను, ముషులకు దక్షిణముగాను పడమరగాను రుహ్య వారు త్రోసినాను పోవుచునే యున్నారు. మెసో పోటేమియాలో మనసై న్యములు ఇటీవల విజయో పేతము లయినవి. ఎల్ హన్నాను, ఖామీయా భాగమును మన సైన్యములు స్వాధీనము చేసికొని నట్లు వార్తలు కలవు. మనకు చేరియుండువర్షాలను ఒట్టి అడ్డుతి సాహసమునే మనబలములు చూపు చున్నట్లు వ్యక్తమగుచున్నది. వీరు సంపాదించిన విజయమును సామాన్య మొదిగా తోచలేదు. కష్టములు మాత్రములు వెక్కులున్నవి యనుట విశేషము. అయినను ఇప్పటికితని పని జరిగినయెడల ఈరంగమున కొంతలాభము కలుగవచ్చునను ఆశ తు తగిన యంతకాతీణ మున్నది. ఈరంగమును గురించియే ఇటీవల అంగ్ల రాజ్యాంగ సభలో ప్ర శ్నలు వేయబడుట తటస్థించినది. మెసోపొటేమి యాకు సంపదన సైన్యములు చాలినంత యుం డినవా యనియు తెసిఫను దండయాత్రకు కారకు లేవరా యనియు మున్నగు ప్రశ్నలు వేయబడెను. మెసోపొటేమియా యధసంగతుల విచారణవిష యమున గూడ సమస్యలు పొడసూపినవి. కాని యధసమయ మగుటచే ప్రభుత్వ పక్షము వారు ఇప్పుడు సంఖ్యలు తెలిపి విమర్శించుటకు వీలులే

దనియు ముందు నిమగ్నచేసినయెడల సీరంగమునకు బలములు వంపుటాలో నెట్టి లోపములు కలుగ లేదని తెలియగలదనియు ఇప్పుడచ్చట యధము ననువువారు ఉత్సాహవంతులుగా పనిచేయు చున్నారనియు మున్నగు ప్రత్యుత్తరముల నిచ్చిరి. ఈ ప్రత్యుత్తరములను కాదనువా గుండజాలరు. ప్రముఖప్రతిక ముకొన్ని సంగతులను ప్రకటించినది. మెసోపొటేమియా రంగమునకు నైద్యసహాయము తగినయంత లేదని తమకు పలువురు తెలిపియున్నా రట! అచ్చట నైద్యులును దాదులును బహు స్వల్పముగా నున్నారు! బాంబులు, గుండ్లు మున్నగు నుపకరణములును ఈదేశమున సిద్ధమగు నవి అంత గణనంతములుగా లేవట! ఈపరిస్థితి యంత మన భూమికి కీర్తికరము కాదు గాని మన భూమి మాత్ర ముందుకు జవాబు వారి కాబాలదు. ప్రముఖప్రతిక ఐ. ఎమ్. ఎస్. ను ఎత్తికొని అందు లోని య సేవలు ప్రాంతు, ఈజిప్టు, మున్నగు దేశ ములకు వెడలిపోయినారనియు ఆయుర్ద్యోగముల లో సేవే మన నిగమించబడువారు శాంతసమయ ముల యాలోచనలోనే నియమింపబడుటచే ప్రస్తు తము చాలకవచ్చినారనియు వ్యంగ్యముగా వ్రాయు చున్నది. ఐ. ఎమ్. ఎస్. లే వలకావలెను? ప్రాంతవ నైద్యులు ప్రాంతవ విశ్వవిద్యాలము పట్టభద్రులు పనికిరాదా? ఇచ్చటి ప్రతిష్టాపనలకు వీరిని నధి స్థాతలను జేసి ఇచ్చటి ఐ. ఎమ్. ఎస్. ల నందరిని వీల యధావనికి దీసికొని పోరాదు? ఇక కాం బులు, గుండ్లు మున్నగు నుపకరణముల విషయ మున నందరు కూలియు అంగ్ల భూమి నుండి ఇచ్చ టికి దిగ లేరుకదా! మామూలీ కదా పనిచేయు చున్నారు. వీరికి ది వ ర కు శిక్షణ యేది? శాంతసమయములలో శిక్షణ వచ్చిన గదా యధ సమయములలో ప్రాంతవభూమి పూర్వముగా పోషింపగలదు. ఆలోచ్యము పరంగ లేకపోవు చున్నారనుచు గదా సామాన్యభక్తు లగు ప్రాంతవులు పరితపించు చున్నారు. సైనికశిక్షణ తు దేశమున నింకను ప్రాంతవభూమి లేదని కదా విచారించు చున్నారు. సైనికసంస్థ లగు వచ్చు నున్న ప్రభువుగారు హార్డింజి ప్రభువు వైచి పో యిన విశ్వాస బీజము సాధారము చేసికొని ప్రతి కారముల నొసర్చుచున్నా! ఐ. ఎమ్. ఎస్. ను పెంచ వలసినదని భర్షని కలిగించు వ్రాతలు వ్రాయుట కంటే స్వదేశ ప్రభు కచ్చి విధముల శిక్షణ నొసంగ వలసినదని ప్రెస్టు ప్రతిక పండి కృత్రికలు వ్రాసిన సామాన్యమున కెంత లాభము కలుగునో కదా!

పోలీసువారి వివరీత ప్రకటనము

నేటి మధ్యాహ్నం ప్రెస్టు ప్రతిక పోలీసువారి వివరీత ప్రకటనను నొకదాని బయటవెట్టింది. కక్షిణమతయోగము నందలి మండే గాగ్రహణలోని బోర్డు పాఠశాల ప్రధానోపా ధ్యాయుడు రు 594 లు అవసారిని సారీపోయినాడు. ఆరని చూసాను పోలీసువారు ప్రకటించినారు. కడును 26 ఏండ్లు ఎత్తు 5 అ. 6 అం., చాచునాను, నన్ను నాటి మువ్వకు, పొట్టి పెంట్లకలవాడు, గొగ్గిరిపండ్లు, మొగమున మచ్చలు, ఎత్తి కలదు. ఇంతవరకు నేరస్థుడు కావున అతని బర్డు అంత సాంపుగా లేవన్న నంగీకరింప తగియున్నది. కాని తనవారి భాగమే వివరీతము. నేరస్థుని బంధువులు పేర్కొనబడినారు. తండ్రి ఫలూన వక్తిలు ఈ విలాసము, మాను ఫలూన నబ్ కోల్టూన పరిక్షుకుడు ఈ విలాసము, మేన మామలు ఫలూనావారు, ఒకరు జిల్లా మాన నలు ఈ విలాసము, మరియొక యాయన వక్తిలు ఈవిలాసము, బావమరము ఫలూనావారు, ఒకరు ఫలూనాకంపె నీలా నుమాస్తా. చెండవారు ఫలూనాపత్రికాసంపాదకుడు. ఈవిధముగా వివరము లియ్యబడియున్నది. ప్రభుత్వమువారి గజెటులో ఈవిధముగా ఫలూనాదొంగవాని బంధువులు మొదల అని నూచించుటకంటే ఘరానా నునుమ్యలకు చేయదగిన

రలంపు లేమైనను నుండగలవా? ఇట్టి యాలోచిత వివరీత ప్రకటనను నొకదాని బయటవెట్టింది. అధికారులకు అధికార సత్త్విమేనాకారణము? మరియేమైననుండగలవా? కాంతిపర ఈను గౌరవాన్నిదలను నగు పాదులయెడల నీరీతిని ప్రకర్తింప రాదని ప్రభుత్వమువారు పోలీసు అధికారులకు గట్టిగా చెంద లింకనలదా?

స్థానిక వార్తలు

కాలహాస స్థితి:—విశ్వటిక వర్షావృష్టము 92.8 డిగ్రీలు. అధికావృష్టము 77.5 డిగ్రీలు

దీపములు వెలిగించు కాలము:—ఏప్రిల్ 11 12 తేదీలకు సాయంకాలము 6-50 గంటలవఱకు దీపములు వెలి గించవలెను.

ప్రయాణములు:—కొలదిదముకిరింపట తీర చువాపల్లికి వెళ్లి యుండిన కేణుగోపాలరాజు బహద్దరు గారు నిన్నటి ఉదయమున ఉదగానునకు వచ్చిరి.

దొరతనము వారి ముదిరము, — దొరతనము వారి ముదిరమునందలి రికార్డులంతటిని విశ్వటికవారు ఉదకమండల మునకు గొనిపోయిరి.

న్యాయశాఖా కార్యదర్శి:— దొరతనమువారి న్యాయశాఖా కార్యదర్శి పి. రాజగోపాలాచారి పి. వి. ఇ గారు నిన్న రాత్రి ఉదకమండలమునకు పోయిరి.

సుగుణవిలాస సభ:— ఏప్రిల్ 18 వ తేదీ సాయంకాలము 5-30 గంటల కేసభవారు ద్వారావిద్యభాషణ "గా లవ" అనుగాటకమును విజ్ఞోరియా పబ్లికేషన్లలో ప్రదర్శించెదరు.

వెంకటగిరి మహా రాజుగారు:— దొరతనపు గృహమువద్దర జరిగిన ఇన్ వెస్టిగేషన్ ఉత్సవమును చూడవచ్చుక మొకటిగిరి మహారాజుగారు నిన్నటి కేసున వెంకటగిరికి వచ్చిరి.

చురూచికము:— ఏప్రిల్ 18 వ తేదీలో కంఠమున వారములకు ఒకసారి వ్యాధిపోతినామని రిక్తి, మృతికొందె నాడు 19 అన్న భాగమున వచ్చి ప్రెస్టి కేసులో వ్యాధి ఆధి కముగా వచ్చుది.

న్యాయస్థానము:— క్రిందవలెను య సందర్భల యీ లోజున రెండుగంటలనుండి సాయంకాలమువరకు వ్రా విమలసందర్శనాద య సమయం రేటిటికరమును ప్రావోక్త మునుబడును.

పోలీసు బలములకులు — పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు జనరలు పి. ఎల్. మారుగారు విశాఖపట్టణ కుజిల్లా పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు కె. రంగారావుగారి మండిపాటి చేసినటుల న మోడు చేసికొనిరి.

తసాలా ప్రకటనలు — కొలంబోలండి వక్తిలు ఆఫీకావబోవు నేండుప్రకటనలు సహారాందిచ్చుటకు ఏప్రిల్ 18 వ తేదీని సాయంకాలము 4-45 గంటలవఱకు జరగలు పోస్టాఫీసువద్ద తసాలా కట్టివేయబడును.

తసాలాఫీసు — ఏప్రిల్ 18 వ తేదీ గురువారము ద్వారావిమల సందర్శనాద సందర్శకులకులకు ఆదినమున జరగలు పోస్టాఫీసు మూయబడును. ఆదివారముగా డెట్టి పనుల చేయ బడునో ఆపనులు మాత్రమే ఆనాడు నిర్వర్తించబడును.

ఇంకొక ఆత్మహత్య. — తంగార్లు అనునతడు ఉ రిపోసికొనిన చెట్టుననే నారాయణస్వామి నాయకుడు ఆను నతడు, తనమాత్రులొకన్న ఒకబాధను భరింపజాలక క్రిందటి కేనివారము రాత్రి 12-15 గంటలవఱకు ఉర్రావున వేలొడి యుండెను.

గౌ. సర్ రెజిస్ట్రార్లు క్రాడక్కుగారు. — మదరాసునొక పర్యాయము విశుంపగిరి రాజప్రతినిధిగారి సంఘసభ్యులు క్రాడక్కుగారు నిన్న సాయంకాలము చెన్న పురికి విచ్చేసిరి. మదరాసు కష్టములకల్గెరుగారిలో గలసి వారు పోయారు కల్లికోట తల్పుచేర్చి మొదలగు పట్టణముల చాడవలచి యున్నారు.

బిరోపా మహా సంగ్రామము

జర్మను రాజ్యాంగ సభలో కల్లోలము

వార్షికులము 48 దినములనుండి జరుగుచున్న పోరు

పరాసు సేనాపతి చెక్కు చెదరకుండుట

ఇండియా పారిశ్రామిక సంఘము - పారిశ్రామిక కార్యముల మీ సేవలో శారంభముగట.

ఇంగ్లాండు

భారతీయ పారిశ్రామిక సంఘము

లండను ఏప్రిల్ 10 - ఆంగ్ల పరిశ్రమలకు ఈ సంఘము వారు సమావేశము కావాలనుగాని సర్ ధామను హాండు గారు మేనేజింగ్ డైరెక్టరును బొంబాయికి పంపినారు. వెంటనే పరిశ్రమలకు పరిశ్రమలకు చేయబడుతున్న కమిషన్లను కాలము చాల విలువగలది యను కారణముననే గాక యుద్ధములను సామ్రాజ్య అంశములను విధానమున మార్పు జరుగుట విధియగుటచే నుపయుక్తమును దానికి త్రవ్వ వలెను. యుద్ధమునకు ఈ పారిశ్రామిక సంఘములలో నభివృద్ధి నొందిండుటకు జపానువారు ప్రయత్నించుచున్నారో అది భారతీయులకు ప్రత్యక్ష పాఠముగ నున్నది. అభ్యుదయ పరిశ్రమలను అంగ్ల దేశమునుండి పంపుట చాల నంతృప్తికరము. చాల ప్రసిద్ధిగాంచిన సర్ హోరేను ప్లంకెటు గారి నిట్టి తరుణమున అంగ్ల దేశమువారు హిందూ దేశమునకు పంపగలగుట సుభాగము. హోరేను గారు రోక నువ్వినట్లుగా మాం చెట్లను నొట్టుచున్నవనకు చేరినవారైనను ఆ యుద్ధ బట్టలపరిశ్రమలోను రాజ్యమునకును యుద్ధమునకు సంబంధములేదు గాన ఆయనను లాంకామైదువారిగా తీసివేసి భారతీయులు తలపెట్టి లేదని లండను ప్రెస్సున ప్రకటించినది.

రెండవ స్థాయి ముందుగుట

ఏప్రిల్ 9: - విద్యుత్తులకు డైరెక్టరేటు అను నొకటి ముంచి జేయబడినది. మొదటి దానిలోని వారు ముగ్గురు కనబడుటలేదు.

ఒక జలాంతర్గామిని ముంచుట.

వెల్స్ గ్రూపు ఏప్రిల్ 9: - రోయ్ గ్రూపు నౌకానుంచుండి తావుననే సాట్రీ అను రహస్యచారి యుద్ధనౌక ఒక కత్తు జలాంతర్గామిని ముంచినది.

జలనౌక

లండను ఏప్రిల్ 9: - జపానీసు అంగ్ల నౌక ముంచి జేయబడినది.

జలనౌక

ఫ్రాన్సు

వార్షికులము.

ఫ్రెంచివారు సంఘములలో త్రుట.

లండను ఏప్రిల్ 9: - పారిశ్రామిక సంఘములను మొదలు నుండి జరిగి. దొనాహంటు ప్రాంతమున ఫ్రెంచివారు ముందనకు పోయారు.

దొనాహంటునకు దక్షిణానకున్న కందకములందు మహా ముందరవేరుటలు జరుగినవి. జర్మనీయుల స్వాధీనముననున్న 150 మిలీటరీ బాటలను ప్రదేశమున పర్యవర్తింపింపి. లాగై సుందను జర్మనీయుల అధిపత్యమున నున్న బడనుండించి కాని పారిశ్రామిక కార్యములను వ్యర్థముననుపించి. అని ప్రకటించబడినది.

పారిశ్రామిక ఏప్రిల్ 9: - ఆంగ్ల మియత్తులకు భర్త జర్మనులు తీవ్రముగ తలపెడిరి. వారు 7 మైళ్ల పొడవున చాల సేనతో పగలంతయు పోరుగాని ఒక్క అడుగునైన ముందుకు వెళ్లలేదు. 48 దినములు వార్షికులము జరిగినంతయు జర్మనుల కపాయమును ప్రకటించి ముగిసినది.

అమెరికా

అమెరికా

అమెరికా ప్రెసిడెంటు

వాషింగ్టను, ఏప్రిల్ 9: - రయటు గారు వెనుక కార్య దర్శనానుండి. కాన అధ్యక్షులకు గురించి మనము ఆయనకు పారిశ్రామిక మియత్తులను యుద్ధమున 75 పరగణాలవారు మహాజరును పంపిరి.

జర్మనీ

జర్మనీ రాజ్యాంగ సభలో కల్లోలము. ఆమెట్లను ఏప్రిల్ 9: - శరవారునాకు జరిగిన సభలో చాల కల్లోలము కలిగినది గాన నావికాముల పత్రికలలో ప్రకటించబడుట చేసిరి.

బెర్లినుములో జర్మనీదేశ భాష.

ఆముల్లెరాను, ఏప్రిల్ 8: - అధికార పత్రికలు మార్పునవాయించు జర్మనీ భాష నువయోగింపవలయునని బెర్లినుములోని గవర్నరు తీవ్రము చేసెను. భాషాంతరీకరణముల నామోదించెను.

ఆస్ట్రేలియా

ఆస్ట్రేలియాలో నిర్బంధ సేనావిధానము మెల్బోర్ను, ఏప్రిల్ 10: - కర్తకాళువారి సభలో రక్షణ మంత్రి పియ్యు గారి యిటుల నుడిచిరి. మిగిలినందరికి విజయము కలుగుటకు ఆస్ట్రేలియావారు సర్వ ప్రయత్నములను చేసెదరు. వారు శ్రమచంద్రిధానమునే ఆనుసరింతురు. కాని జర్మనుల పరిపాలనను కంటే నిర్బంధ సైనికత్వమైనను యుత్తము. అట్టి అవసరము లేవందనే పని జరుగునని తలంచెదను.

కమ్యూనిస్టులకు బహుమతులు.

కమ్యూనిస్టులకు సంఘాధ్యక్షులకు బహుమతి వేంకటేశం బి. ఏ. గారు నుట్టూరునుండి ముప్పేరవారియనున్నారు. ఈ సంవత్సరము జరుగుచున్న విశ్వవిద్యాలయపరీక్షలలో నుత్తములకు తేన కమ్యూనిస్టులకు కొన్ని బహుమతుల నీయవలెనని విద్యార్థుల క్రింది యంత్రములను గమనించ వలయును.

మూల ప్రాసము.

విశ్వవిద్యాలయమువారి పరీక్షలలో అన్ని విషయములందు కృతార్థము కావలయును. అన్ని విషయములలోను ప్యాసయి వై పరీక్షకు ఈ సంవత్సరము వల్లిన కమ్యూనిస్టులందరికంటెను, ఏ నీ గ్రూపులలోని అన్ని విషయముల మార్పుల మొత్తములో ఎక్కువ మార్పులు సంపాదించు మొదటివిద్యార్థికి ఒక బంగారు పతకమును రెండవవిద్యార్థికి ఒక వెండి పతకమును సంఘము రిచ్చెదరు. మొదటి సంవత్సరపు విద్యార్థులకు అధికమియ్యవలెను, మొదటి సంవత్సరపు చారిలో తగినవారు లేనియెడల సస్టి మొదటి విద్యార్థులకు బహుమతుల నొసంగుదురు.

ఇంటరు మీడియేటు.

ఈ పరీక్షయందు అన్ని విషయములలోను కృతార్థులై పరీక్షకు వల్లిన కమ్యూనిస్టులందరికంటెను అన్ని విషయముల మొత్తములలో నెక్కువ మార్పులను సంపాదించిన మొదటివారి కొక బంగారు పతకమును రెండవవిద్యార్థి కొక వెండి పతకమును ఇచ్చెదరు.

బి. ఏ. బి. ఏ ఆర్యు.

ఈ రెండు తరగతులలోను ప్రతిదాని యందు ఉత్తములుగా తేన ఒక్కొక్క విద్యార్థికి ఒక బంగారుపతక మియ్యబడును.

ఇవి కాక అర్హతనుబట్టి మరిన్ని బహుమతులను వై నామకు తరగతుల విద్యార్థులకును దృవ్యపూర్వముగా గాని తేరొకవిధముగా గాని సంఘమువారు నొసంగెదరు. వీరిని పొందగోరు విద్యార్థులు పరీక్షాఫలితములను ప్రకటించిన 15 దినములలోగా ఆయా విషయములలో తమకువచ్చిన మార్కులను విస్తృతముగా తెలియజేయు మేము ప్రకటించు దరఖాస్తు ఫారమును పూర్తిచేసి కళాకాలాధ్యక్షులతో ప్రధాన పాఠ్యాధ్యక్షుని సంతకముతో నాకు పంపవలయును. దరఖాస్తు ఫారము

లను కోరువారికి పంపుచుము. ఈ బహుమతులను పొందుటకు ఈరాజధానిలోని కమ్యూనిస్టులందరు అర్హులు. విద్యార్థులు లేని విద్యార్థులను స్పష్టముగా తెలియజేయవలెను. విశేషములు తెలియగోరువారు నాకు వ్రాయవలయును.

ఫోర్టు సెంటు జార్జి గెజెటు.

ఏప్రిల్ 11, 1916

జర్మను దిపాత్తమెంటు

నెలపు

దక్షిణాగ్రాటు జిల్లాలో బ్లూగ్రూపు సంవత్సరాంత విశ్రాంతికి గలిపి జూలై 2వ తారీఖునండి ఒకమాసము ప్రి విశ్రాంతిని సిద్ధి గార్డన్ రాబర్టు వి. సి. ఎన్ గారి కియ్యబడినది.

ఏప్రిల్, వి. సి. ఎన్ గారికి మెడికలు సర్టిఫికేటుమీద మరి ఆరుమాసముల ఫర్లో నెలపియ్యబడినది. సి. ఏ. సాటరు గారికి మెడికలు సర్టిఫికేటు తేకయే మరి 14 దినముల ఫర్లో నెలపియ్యబడినది.

నియోజకము.

అసిస్టెంట్ సర్జెంట్ గానుండిన బాలూరు చిక్లెట్ మీన ను, ఎల్. ఎం. ఎన్ గారు ఏప్రిల్ 17వ తారీఖునండి ఉదక మండలము. అదమనెట్ మెడికలు ఆఫీసుగా నియమించబడిరి.

వైశాఖ్యునందు అఫీషియేటింగు జడ్జిగానున్న ఆనరబిలు న్యాయమూర్తి విలియం నాట్లెస్ ఫిలిప్స్ వి. సి. ఎన్. గారు తమ స్థానమును వదలిన వెనుక తీరుచవారి జిల్లా జడ్జిగా బదిలీ చేయబడిరి.

వివాహపు లైసెన్సులు.

నెల్లూరి జిల్లా యందలి తెలంగాణ బాట్లెట్టు మిషనులోని రెవరెండు ఎడ్వైను బుల్లెట్టు గారికిని గోదావరి జిల్లా పెద్దాపురము నందలి ఆమెరికను ఇవాంజెలికల్ లూథరన్ మిషనులోని రెవరెండు ఆంగను ఆల్బను ఎక్సాల్టర్ గారికిని ఈ రాజధానిలో వివాహములు చేయించి వివాహపు సర్టిఫికేట్లను సభి కారమియ్యబడినది.

గోదావరి జిల్లా పెద్దాపురం తాలూకా జగ్గంపేటయందలి నిట్టల ఫిలిప్స్ గారికిని వివాహపు సర్టిఫికేట్లు నిమ్మ సభి కారమియ్యబడినది.

కాడిమల దిపాత్తమెంటు వైశాఖ్యులో ఆద్యోకేటుగా నున్న మీన అమీరట్టు ఎం. ఏ. ఎల్. ఎల్. బి. గారు మహాదేవయ్య గారు లేని కాలములో ఒకజేములైదు రెండర అసిస్టెంట్ రిజిస్ట్రార్ గా నియమించబడిరి.

కృష్ణా జిల్లాలో మొదటి తరగతి మేజిస్ట్రేటుగానున్న తాడికొండ సీతారామయ్య పంతులు గారికి సర్వశాస్త్రము ఇంగ్లీషులో సాక్షులకాగ్యులములను వీసీకోనుట కధికార మియ్యబడినది.

గోదావరి జిల్లా తాడోరామలో సబురిజిస్ట్రార్ గానున్న అప్పాస్వామి కుప్పారావు గారికి మోడరేటరగతి మేజిస్ట్రేటు అధికారమియ్యబడినది.

సర్వజన విశ్వసనీయుడు. - జి. ఎల్. కాంతారావు అసభకు గుంటూరు ఆనుప్రతినిధి దార్జుల గానుండెను. వీరిది వర కాట్టెణునకు 9 మాసములక్రిందట బడలాయంపబడిరి. ఈ కోలదికాలములో నతకు పట్టణానుల కందరికిని విశ్వాస పాత్రుడయ్యెను. ఇప్పుడు దొంగతనమువారు ఆయన నాయూరి నుండి బడలాయించిరి. అందులకు పట్టణానులందరును ఖేద మొంది యతిని నచ్చులనేయుంచి చేయుటగా సర్వ సుజనరణ గారిని కోర్టుకోక సమాజేశమును విన్నవించును గావించిరి. కాంతారావు గారు వచ్చినప్పటినుండియు వైనుండిన్ గిన్నరోగుల సంఖ్య యభివృద్ధిని జూచినవారి గొప్పతనము వెల్లడి కాక నూనడు.

మదరాసు హిందూ సంఘ సంస్కరణ సంఘము: - వై సంఘమువారి యాజమాన్యముక్రింద 18-వ తేది గురువారము సాయంకాలము 5-30 గంటలకు ఆండర్స్ మహాలా నొకసభ జరుపబడును. ఒకరు స్వామి సెట్టి గారు "భాష విద్యాసాధనము లేక విద్యాబోధన పరకరణము" అను సంగతినిగూర్చి ఉపన్యసించెదరు. ఎన్. క్రినివాస అయ్యంగారు సభాధికర్తయను వహింతురు.

THE GREAT WAR.

Wild Scenes in the Reichstag.

FORTY-EIGHT DAYS OF VERDUN BATTLE.

French Resistance Remains Unbreakable.

INDIAN INDUSTRIES COMMISSION: PRELIMINARY WORK TO BEGIN IN MAY.

[Reuter's Agency.]

Great Britain.

THE INDIAN INDUSTRIAL COMMISSION.

Preliminary Work to Begin in May.

The "Times" Comments.

LONDON, April 10.

Although the Industrial Commission does not assemble until October Sir Thomas Holland will arrive in Bombay early in May to arrange for prompt and businesslike investigation. This is desirable says the "Times" not only on account of the value of the Commissioners' time but because changes in imperial and international relations which the war has made inevitable will provide opportunities for Indian developments which should be taken as they arise if they are to be turned to full account. India has an object lesson in this respect in the energy and adroitness with which Japan has made war serve the cause of her trade and industry. The selection of two members in addition to the Chairman from England is highly satisfactory. That so distinguished a man as Sir Horace Plunkett should be spared from his present services is evidence of the importance attached to the enquiry. The selection of Mr. Hopkinson need not arouse the slightest Indian sensitiveness regarding "Lancashire influence" as although Mr. Hopkinson belongs to a distinguished Manchester family he is independent of politics and is not connected with the textile trade.

Two Steamers Sunk.

LONDON, April 10.

The Steamers "Sickworth Hall" and "Glenalmond" have been sunk. Three of the crew of the former are missing.

The British steamer "Zafra" has been sunk.

France.

48 Days of Verdun Battle.

LONDON, April 10.

PARIS.—A Semi-official statement says the German attack on the French line between Avocourt and Cumieres was launched with great force on a seven mile front and was kept up desperately throughout the day. Only the result was another. Hecatombs. The French resistance remains unbreakable. 48 days of fighting at Verdun have thus ended in a bloody defeat of enemy.

German Attacks Cease.

French Progress Near Douaumont.

LONDON, April 10.

PARIS.—German attacks have ceased while the French continue to make good progress in the important Douaumont region.

A communique says:—We continued to advance along the communication trenches southward of Douaumont and took 150 metres from the Germans south-west. A German 'Coup-de-Main' in Lorraine completely failed with loss to the enemy.

Russia.

A Submarine Rammed.

LONDON, April 10.

PETROGRAD.—It is officially announced that the Destroyer "Strogy" rammed a submarine near where the "Portugal" was sunk.

Belgium.

German Language in Belgium.

LONDON, April 10.

AMSTERDAM.—The German Governor of Belgium has ordered the German language to be used in official correspondence with the Belgians, but translations are allowed.

Germany.

Wild Scenes in the Reichstag.

LONDON, April 10.

AMSTERDAM.—German newspapers have not been allowed to publish the report of the proceeding in the Reichstag on Saturday when there were wild scenes.

AUSTRALIA.

Voluntaryism Versus Conscription.

Australian Ministers' Speech.

LONDON, April 10.

MELBOURNE.—Mr. Pearce, Minister of Defence in a speech to the Trades Unionists said that the Commonwealth policy is to do its utmost to assist the Allies to win. Their policy was voluntaryism but they were being defended by conscript armies of the allies and sooner than German rule he would have conscription. But he believed they could do their duty by voluntary enlistment.

United States.

Mr. Root's Claims Urged for the Presidency.

LAHORE, April 10.

WASHINGTON.—A manifesto issued by 75 leading eastern Republicans urges the claims of the former Secretary Root as candidate for the Presidency.—(C. and M. Gazette Cable.)

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

Bombay.

Lady Hardinge Medical College.

Bombay's Response.

BOMBAY, April 10.

With reference to the appeal for funds for the Lady Hardinge Medical College, Delhi, Lady Willingdon has received the following letter from Lord Hardinge, dated the 4th April 1916:—

VICEROY'S CAMP.—India.

MY DEAR, LADY WILLINGDON.—I have been greatly touched by the wonderful generosity with which Bombay has responded to my appeal for funds for the Lady Hardinge Medical College and Hospital for Women at Delhi. It is to me not only an indication of the approval by Bombay of the character of the institution and the benefits to be derived from it, but also a gracious tribute to the memory of the lady whose idea it was, and upon whose initiative the institution is being created. I understand from you that funds have now been promised for the creation of three cottage wards at Rs. 62,000 each, for an administrative block costing Rs. 1,50,000 and for a Senior Professor's bungalow costing Rs. 1,00,000, all these buildings to bear the names of the respective groups of donors. You tell me that there will still be a balance of funds. May I make a suggestion? It is this. If the subscribers do not object, I would like you to retain this balance, with a view to opening a permanent maternity home in Bombay to be named "The Lady Hardinge Memorial Home." This idea pleases me, as I would like to feel there is a permanent memorial to her in Bombay, where two years ago she spent two happy days, her last two in India, and where she received so much kindness, and so many signs of love and affection from the people on every side and of every class. I should like it so much if this could be done, but of course I only put forward this idea as a suggestion, and leave it to you, Dear Lady Willingdon, to decide.

Yours very sincerely,

(Sd.) HARDINGE OF PENSHURST.

Charge Against a Railway Guard Of Entering Ladies' Compartment and Attempting Outrage.

POONA, April 10.

Inspector W. King, Railway Police, to-day charged Guard William Hudson, an Anglo-Indian, aged about 35 years, with entering a ladies' reserve compartment and attempting to outrage the modesty of Mrs. Proudfoot, aged 20 years, a young Anglo-Indian. The incident is alleged to have occurred on the 1st March, when Mrs. Proudfoot was travelling from Poona to her father's house at Belgum by the M. and S. M. Railway. Mrs. Proudfoot and her husband reside with the former's father, who is a Loco. Foreman at Belgum. At Alandi station the accused, whom she knew, entered her (ladies' reserve) compartment while the train was in motion and spoke about her good looks, and later started taking liberties with her. He kissed her and then threw her down. She told him to behave himself, and he got out of the compartment. He entered her compartment at several stations. She shouted several times and tried to inform the Stationmaster, but saw nobody. Several witnesses gave

TELEGRAMS.

evidence stating that they had observed what had occurred. The accused denied the charge. The Magistrate promised to pass orders on Wednesday.

Indian Women's University.

Progress of the Movement.

POONA, April 10.

The Indian Women's University movement is making satisfactory progress. Prof. Karve, in his recent tour, visited Madras, Bengal, Punjab and Ahmedabad, and Miss Krishnabai Thakur, Kathiawar, Berar and the Deccan. So far 760 persons have enlisted as voters in Class (B) and 490 in class (C). The Provisional Committee of the University is at present engaged in framing a course of studies, and the draft curriculum will shortly be published. The first Senate of the University is being constituted, and it will enter upon its duties in less than two months time.

Bombay Share Market.

BOMBAY, April 10.

The market in cotton mill shares was featureless with limited business and rates keeping steady. Centrals were steady at 2290 and Swadeshis at Rs. 1702½. Standards touching Rs. 1205 closed at Rs. 1190 and Crescents closed at Rs. 118½. Fazulbhoys were quiet at Rs. 467½ and Davids weak at Rs. 490. Colaba Land and mill shares at Rs. 1410 cum div (i.e. 1355 ex-div). Indore Malwas were steady at Rs. 285. Madhowjis quiet at Rs. 1342½ and Currimbhoys steady at Rs. 269. Bank shares were neglected. In miscellaneous shares Bombay Burmahs were steady at Rs. 890, Tata Iron and Steel ordinary firm at Rs. 140 and deferred at Rs. 542½. Tramways steady at Rs. 244. 3½ percent Government paper were quiet at Rs. 83 and small pieces at Rs. 83½ for buyers.

United Provinces.

MUSLIM UNIVERSITY.

Foundation Committee's Meeting.

LUCKNOW, April 10.

The following are among the gentlemen who have arrived to attend the meeting of the Muslim University Foundation Committee:—Abdul Hasan Saheb, B. A., Inspector of Mahomedan Schools, Allahabad; Mahomed Mussana Saheb, Deputy Collector, Allahabad; Sarfaraz Khan Saheb, Sub-Registrar, Allahabad; Khaja Abdul Majid Saheb, Barrister-at-Law, Aligarh; Hasun Khan Saheb, Barrister-at-Law Aligarh; Mr. S. Nawab Hasan, B. A., LL. B., Moradabad; Mr. Pir Tajuddin, Barrister-at-Law, Lahore; Mr. Hakim Aminuddin, Barrister-at-Law, Lyallpur; Dr. M. A. Ansari, M. D., Delhi; Dr. Abdur Rahaman, M. D., Delhi; Captain Ibrahim Khan, Rampur; Mr. Ismail Khan, Barrister-at-Law; the Hon'ble Syed Raza Ali, Moradabad; Mr. Mahomed Ali Jinnah, Barrister-at-Law, Bombay; Mr. Fazalul Hassan, Asrat Mohani, Sheikh Wilayat Ali, B. A., LL. B., Bara Banki; Sheikh Makbul Hussain, C. I. E. Revenue Minister, Kashmir; Sir Ali Imam, K. C. S. I. Mr. Mazharul Haq, Barrister-at-Law Bankipore; Nawab Mahomed Isheq Khan; Dr. Ziauddin C. I. E. Aligarh; Mr. Sahebzada Atab Ahmad Khan, Barrister-at-Law, Aligarh; Mr. Sasaduk Ahmad Khan, Aligarh.

Government Terms Accepted.

Committee Appointed to Frame Draft Regulations

At a meeting of the Moslem University Committee to-day the Hon'ble Raja of Mahmudabad presiding, the following Resolutions were adopted:—(1) Having regard to the refusal of the Government to grant to the Mahomedans a University on any principles other than those granted to the Hindus, this meeting of the Moslem University Foundation Committee has no other alternative at present but to accept the principles of the Hindu University Act, provided, however, that in framing the regulations the Government has due regard to the peculiar position the Aligarh College occupies in the scheme of the Moslem University, and that the said regulations framed according to the Act should be placed before the members of the Constitution Committee for their approval: but if not accepted by it by a majority of two-thirds votes the said regulations should be placed before the Foundation Committee, and provided also that the powers are given to the Moslem University of recognising schools outside Aligarh similar to those exercised by the Government Universities.

2. That this meeting resolves that a Committee consisting of the following gentlemen, with powers to fill in any vacancy caused in their number, be appointed to draft regulations and submit the same to the Government for discussion:—Mr. Mazharul Haque, Mr. M. A. Jinnah, Mr. Justice Abdur Rahim, Dr. Ansari, Sahibzada Atab Ahmad Khan, Dr. Abdur Rahiman Bijonori.

The Moslem University Foundation Committee records its deep sense of indebtedness to Messrs. Mahmud Ali and Shaukat Ali for their valuable services in the cause of the Moslem University and greatly regrets that their enforced absence has deprived the community of the benefit of their help and advice.

Burma.

An Interim University for Burma.

A Reasonable Compromise.

RANGOON, April 10.

With regard to the Educational Syndicate's acceptance of the proposals for the separation of Burma from the jurisdiction of the Calcutta University and the creation of an interim university, the "Rangoon Gazette" regards the solution as a reasonable compromise while the "Times" would rather have waited until the full fledged scheme could be produced. The same paper also objects to the constitution under which other than British Subjects should be members of the Governing Bodies of the University. It is understood paper will be shortly published before the case is finally referred to the Government of India. General opinion

18 నెం 1-4-0.

సనము పో, మదరాసు,

గుడివాడ సభలు

కృష్ణామండల సంఘం కార్యదర్శిగా రిట్లు మామేర
చాయమన్నార:-

25 వ కృష్ణామండల సభ 20, 21, 22 తేదీలను మధ్యా
హ్నము పూటలయందు ఆవరణియ పట్టు కేళపిల్ల గారి ఆధి
పత్యము క్రింద గూడును. ఈ తాలూకాలోని గొప్ప భూ
స్వాములలో నొకరగు పర్యవేది మల్లిఖార్జునుడు గారు
స్వాగతం పర్యవేదికను నిర్వహించును. ఈ సభ ఇరువదియైదవ
దగటచే, నియమ బాకీలీ ఉత్సవము జరుగుచును. అత్యంత
మును ఇరువదియైదు సంవత్సరములనుండి ఎంతవని ఈ సభల
మూలమున మనము నిర్వహించగలిగినది, ముందు ఏ కథకుల
ననుసరించి సభను నడుపవలసి యుండునది. అను విషయ
మును గురించి యోచింపవలసి యున్నది. ఇందుగుర్పి
కొడలి కిరారా కృష్ణారావుగా నొక వ్యాసమును చుట్టె
దురు. మనదేశమున మండల సభలను జరపుటకు ప్రధమముమై,
తక్కిన మండలములవారికి మార్గదర్శకములై విడువక 25 సం
వత్సరములనుండి మండల సభను జరపుచుంటిమను జ్ఞానాచార
మును ఒండొలు దెలుపుకొనుటకు ఇంతకంటె మంచి తరు
ణము లేకొండుండవోదు. కావున జిల్లాలోని తాలూకా సంఘ
ములవారును గ్రామ సంఘములవారును ప్రతినిధుల నంపియ,
సభాభిమానులు వెనుకటి కథల తాలూకా అధ్యక్షులు, ఆహ్వాన
సంఘాధ్యక్షులు, కార్యదర్శులు, కేంద్రీకాధిపులు, ఎల్లరు
విచ్చేసి సభ జయప్రదముగా జరుగునటుల కేయయరని నమ్మ
చున్నారము. వీలైనంతవరకు చాలమందికి ఆహ్వానము లంప
బడినవి. పొరపాటున కొందరికి చేరవచ్చును సరకు చేయక
పరిశ్రమైన ఈ సభకు దయచేయదరని ప్రార్థితులు.

21 వ తేదీ ఉదయమున కృష్ణామండల పుస్తకభాండా
గారముల సభ జరుగును. దీనికి ప్రెజిడెంట్ గోపాలకృష్ణయ్య
గారు ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు. వల్లూరి నూర్యనారాయణ
రావుపంతులు బి. ఏ. బి ఎల్ గారు సభాధ్యక్షులు.

22 వ తేదీ ఉదయమున ఆంధ్రవారాప్రతికల సభ
జరుగును. ఈసభకు చిలుకూరి వీరభద్రరావుగారు సన్మాన
సంఘాధ్యక్షులు. కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు
సభాధ్యక్షులుగా నుండురు.

23 వ తేదీ ఉదయమున ఆస్తికమర మహాసభ జరుగును.
దీనికి డిప్యూటీ మేజరుగానున్న పిల్లారెడ్డి నారాయణ
రావుపాదముగారు సన్మానసంఘాధ్యక్షులు. చిలుకపర్తి
లక్ష్మీనరసింహుగారు సభాధ్యక్షులు. ఈసభయందు కొన్ని
మతాపవాదములు యుండును.

23 వ తేదీ సాయంకాలమున 18 వ కృష్ణామండల
సాంఘికసభజరుగును. దీనికి తహశీల్దారుగ నున్న అల్లూరి
రామకృష్ణరాజుబి.వి. గారు ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు. బంపుర
వాస్తవ్యలై న గాదెరాఘవరావుపంతులుగారు సభాధ్యక్షులు.
ఈసభయందు మామూలుతీర్మానములు అందక ప్రమాఖులే
కొన్ని యంతములను గురించి ఉత్సవించెదరు.

24, 25 వ తేదీలను ఆంధ్రనాటకములసభ జరుగును.
ఇందును నాటకములను రచించుకథకులునున్న గు సంతకం
లను గురించి పండితు లుపన్యసించెదరు. ఈఆయన రాత్రిల
యందున నాటకప్రదర్శనము అందవచ్చును. 24 వ తేదీ
సాయంకాలమునము బాన్సుధర్మసభ జరుగును. ఏలూరునందు
వకీలుగనున్న బొమ్మిరెడ్డిల్లి గంగరాజు బి.వి.వి.గారు స్వా
గతం పర్యవేది మొసంగుదురు. బొంబాయివాస్తవ్యలైన పిండి
గారు సభాధ్యక్షులవహించురు వీరిరాకకొంతకాలము సంతకము
గా నున్నది.

మహిళాసభ 22, 23, తేదీలను జరుగును క్రిమతి
వోరగుడి సీతమ్మ గారు మరణించుటచే సభాధిపత్యము ఎవరు
వహించునదియందు తెల్పింపబడును.

వేదాంతాధ్యక్షసభయు 22 తేదీని జరుగును. ఈసభ
ఆంధ్రవైకృతమందిరిను లయందు జరుగును.

కృష్ణామండలసభయు, తదనుబంధసభయు ప్రత్యేక
ముగా వేయనున్న పండ్లలో జరుగును. మండలసభకు విచ్చే
యు ప్రతినిధులనుండి రూ. 1.0-0 చొప్పున ప్రతినిధి భృతివసూలు
చేయబడును. పేర్కొనుటకు ఆటగాని రెండవతరగతిగాని
టిక్కెట్లు ఉండగలవు. గుడివాడ రైల్వేస్టేషన్ గనుక వివిధ
ప్రతినిధు లేతెంతున యెదురుచూచున్నాము.

మదన కామేశ్వర లేహ్యం

ఇది మేమాను, నిక్కాక, కుక్లవస్త్రము, అలిమూత్రము,
మరించి మిక్కిలిబలమును ధాతువుప్రసి, రక్తప్రసి, యోవ
కుఘమును, సంతానప్రాప్తిని, సరములటటుత్సమును కలిగించు
జరప్రసాదము. 2 డబ్బీలు చాలును. 20 టు డబ్బీ రు. 1.0-0
ఆయుర్వేద సమాజ్, పాండుర, గుంటూరు జిల్లా.

కన్యతాపుల వెదచల్లునది సువాసనద్రవ్యరాజము

ఆర్. వహా, స్పింట్ కలిపినదికాదు. ముగంధపుష్పముల రసము. నాణ్యమిందువులు
చేతిగుడ్డవై తేలిగినవో ఎంత మనోహరముగనో యుండును. దేవతానిలయము నందిత
నానందము గలిగించగలదు.
తల చిన్న సీసా 1-కి ... 0-8-0
,, మధ్యరకం ,, ... 0-12-0
,, పెద్దసీసా ,, ... 2-0-0
ముగంధ కార్డు ,, ... 0-1-0

బి. పి. చార్జి ప్రత్యేకము.
సోలువజంటలు:- ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ టెక్నికల్ కంపెనీ,
నెం 153 బానూమనీడు, బొంబాయి
మదరాసు ఏజంటు:- మెహతా పురుషోత్తంమూర్తి,
నెం 29, నైసాలబాగ్ రోడ్, పూలగడిసమీపం, చల్లా

(Baron & Co.) బ్యారన్ అండు కంపెనీ

త్రిప్పడు మూత గ్లాసుబుడ్డి 1-కి రు. 0-4-0 డజన్ బుడ్డుకు రు. 2-8-0.
మొదటితరం సాదానస్యం కేర 1-కి ,, 0-14-0 రెండవతరం కేర 1 కి 0-12-0.

బ్యారన్ అండు కంపెనీ, 18 మె. సెకండులైక్ బీచ్, మదరాసు

ఆయుర్వేద ఔషధములు

అగస్త్యులవారి ప్రక్రియలు.
“అండవృద్ధి, బూరకాళ్ల తక్షణ ఫలహరి”.
7 పూటలలో మంచిగుణము. నిర్భయమైనది. ఇంకా
మేహవారినోపులు, వాయువులు, వాపులు, నూతన నికడ
క్రిళ్లనోపులు, తిమిరము, అంగుష్ట కటివాతములు, చిరకాలపు
నడుమనోపులు మొదలగు వాట్ల కన్యక మిడియో? పుచ్చు
కొనిన వెంటనే గుణము తెలియనగును. తెల రూ. 8-8-0.

“సర్వమేహకుష్ట కురారము”

ఈ సిద్ధావధము, మేహవైకృత్యాతిమచ్చులు, గజచర్మ
ములు, కాళ్లచేతులు, ముక్కు, చెవులు, కండ్లు మొదలగు
అంగములను తిరిగేనెడిరూములు, అడ్డకట్టలు, చిల్లలు, నవ్వాము
సంబంధముల కొఱుకులు, పిట్టకు దివ్యామృతము. రక్తకుద్ధికి
రాజుబండిది. 10 కోజులలో అపరిమితమైన గుణ మిచ్చును.
10 కోజులట, తెల రూ. 5-0-0 5 కోజులట తెల రూ. 3.

వైయాధివధములచే గుణములేనియెడల సామ్య వాచన
పంపబడును.

ఈ వైయంతులు క్రిందిపుస్తకాలయమున దొరకును.

శ్రీత్యాగరాజశతకీరన స్వరావళి

స్వర, తాళ, గమక, సంకీర్ణాధానములతో కూడినది
చక్కనితెండు రూ. 3-8-0
గ్రంథకర్త “ప్రాచీన సంగీత పుస్తకశాల”
8/12, ఆలంగాత్రాపిల్లవీధి, తిరువల్లి క్లబ్బి, మదరాసు.

కావలయును

చంద్రికా కేళనువాసిని, తేజ మందు కొనువారలు.
కేళనువాసిని తెల సీసా 1-కి రూ 0-11-0 అ. తేలుమందు
తెల సీసా 1-కి రూ 0-8-0 అ. కేళనువాసిని తైలముయొక్క
ప్రాళిస్త్రమునకు మెచ్చి మైమునుఎన్నేటుకొనిలరు ఏ. ఆర్.
వానర్జీ, సి. వి. ఇ. వి. సి. యస్. గారు బహుమాన పతక
మొసగి యున్నారు. తేజముందు గుణమిహునో సామ్య
వాచనము చేయబడును. ఏతెంట్లకు మంచి కమిషనరీయబడును.
ఒకసారి పరిశీలించి చూచినవో మిక్కిలి తెలియును. అనేక
యోగ్యతాప్రతికలు రెండిటికి యివ్వబడినవి. 410
చంద్రికాప్రార్థన, ప్రార్థనటూరు మదరాసుప్రెసిడెన్సీ

ఆటోమోటార్ బహారు (రిజిస్టరు)

బి. పి. చార్జి ప్రత్యేకము.
సోలువజంటలు:- ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ టెక్నికల్ కంపెనీ,
నెం 153 బానూమనీడు, బొంబాయి
మదరాసు ఏజంటు:- మెహతా పురుషోత్తంమూర్తి,
నెం 29, నైసాలబాగ్ రోడ్, పూలగడిసమీపం, చల్లా

బ్యారన్ అండు కంపెనీ

మేము క్షయారచేసెడి నస్యము శ్రేష్టతరమైన పొగాకు
చేతను, అత్యవధ మూలికలకల్లుకమ్ము, సువాసన ద్రవ్యముల
చేతనున్న చేయబడినది. ఇది కరోభారములు, ఒంటి తల
నొప్పి, పీనస, దీర్ఘపడితములు, నుపుప్రీ, మైకములు ఇత్యాది
కరోగములను అవలీలగా తుడర్చునదియే గాక, యిది
యోగ్యమైనందున, కేరకతూమలము, బుద్ధిప్రకాశము,
సరములకు ఉత్సాహము కలుగను. ఇది ఒకతూరి యోవ
యోగింపవారు ఇతర నస్యములను అపేక్షించురు సర్వ
జనల యోగ్యమైనది నిమిత్తమై ఈ నస్యమును సామాన్య
ధరకే విక్రయించుచున్నారము. దీనిని ఒకతూరి పరిశీలించి
దీనియొక్క గుణములను గ్రహించవలయునని మాయొక్క
కోరిక.

త్రిప్పడు మూత గ్లాసుబుడ్డి 1-కి రు. 0-4-0 డజన్ బుడ్డుకు రు. 2-8-0.
మొదటితరం సాదానస్యం కేర 1-కి ,, 0-14-0 రెండవతరం కేర 1 కి 0-12-0.

బ్యారన్ అండు కంపెనీ, 18 మె. సెకండులైక్ బీచ్, మదరాసు

స్టెరైజు వై ఆఫ్ కాడ్డినరువక్ స్పాక్టు

లోనామతో గూడినది పాలి
పోయినట్లయిన, బలహీను లగునట్టి
యు జనులకు యధా బలమొసంగ
గలదు. ఆరోగ్యమును, ఉత్సాహ
మును గలిగించును. మందు యెండ
లలో నయితము తృప్తికరముగ బని
చేయగలదు.
నస్యరూక, పొండు, కుమ్మ
ధీమనలకు వాగొనన్యగల చక్కని
యోగవధము.
అన్ని మందులమాపులలో
విక్రయించబడును.

OFFICE CLOCK ఆఫీసు గడియారము

(ఎనిమిది కోజులు) చాలా ఖరీది
చిరకాలము మరమ్మత్తు అక్కరలేదు
సరియైనకాలము చూపును పదికేళ్ల బడ
వుండును. గృహములలోను, ఆఫీసుల
లోను, వాణిజ్యములోను ఉపయోగము
నిమిత్తము పెనుముగా చేయబడినది
8 అంగుళములు యెనామెయిట్ డయింగలవ. గడియారము
నిడిది అం. 10-1/2, తెల్లలు అం. 11-1/2. వారముకోజులకు ఒక
పర్యాయము భీమ చాలును. గంటలు పెద్దస్థిర యిచ్చునట్లు
కొట్టును. (1) సానా 9-8-0, (2) తరగంటకొట్టుది 01-0-0
(3) బటకుగల 10-8-0, (4) ఆటారముతో 11-0-0
2 రూకాయలు అడ్ వాక్ ను పంపవలయును.
కలయువాడు:- గౌతా అండు కో
K.P. 87 ఆదిత్యపువాడకవీధి, మదరాసు

జీరరసాయనము

జీరరసాయనము:- ఈమాత్రలను సేవించుట
వలన అన్నము వచనముగును, జీర్ణకోశము బాగు
పడి రసప్రాప్తము ప్రమముగ గలుగును చులబద్ధ
ము మానును. 25 మాత్రల డబ్బీ 1-కి తెల 1-4-0.
అమృతాంజనము డిపో, మదరాసు.

శ్రీమదాంధ్ర వచన బాగవతము

పంచమ స్కంధమును పూర్తిచేయుచున్నది శ్రీమదాంధ్ర వచన బాగవతము. ఇందు ముగియుచున్నది. ఇందు శ్రీభగవంతుడు, విలక్షణము, యువభాగవతి, శ్రీకృష్ణుని పాదపీఠమును ఆనెడి వ్యాఖ్యలయందు గల విశేషములను ఆయాసలయందుఁ జేర్చింపియున్నాఁడు. భాగవతోత్తమమందఁను ఆదరాతిశయమును జూపి చందాచారముగాఁ జేరవలెనని కోరుచున్నాఁడు.

- శ్రీభాగవతము చదవఁజేయుభాగము, కాలికోటైందు 100
పృథ్వీశ్వరీయస్కంధములు. చందాచారము 140
డిటో డ్యూ. థా. తృతీయ, చతుర్థ స్కంధములచేరి 140
డిటో తృతీయభాగము, చతుర్థ, పంచమ స్కంధములు 140
డిటో చతుర్థభాగము, పంచ, సప్తమ స్కంధములు 140
డిటో పంచమభాగము అష్టమ, నవమ స్కంధములు 100
డిటో అంత్యభాగము దశమస్కంధము పూర్వభాగము 140

ఆర్. వేంకటేశ్వరు అన్ కో,

ఆనందా ముద్రాలయధికారులు, ముద్రాచారు.

గ్యాలియే మోటారు పాఠశాల

మోటారుపాఠశాలను నడుపుటకు, వాటిని బాగుచేయుటకు అవసరములగు వస్తువులను మోటారుపాఠశాల వద్ద నుండి యివ్వఁజేయుచున్నది. యిందువలననే అది చదివేయినవారికి న్యాయముగాఁగలదు. రిపేరులను యివ్వఁజేయుట వల్ల అభ్యాసములనుగా ఈ పాఠశాలలో, యూరోపియన్ మోటారు పాఠశాలల వలెగా నుండును. ఇది రెండు మాసములలో నేర్పించి గర్వమునకు వచ్చునట్లు చేసి యిచ్చును. ఇందుచేత, యింకనులకు నీటిని పాఠశాలకు కట్టవలయును.

తిరిగి న్యాయమును నెల 15వ తేది నుండి ప్రారంభమగును. వాడుకలో నున్నవిని న్యాయము ఏమిట 81 క తేలిక గాని అంతకు మించినవిని భరణములు చేసికోవలయును. పాఠశాల విద్యార్థులు, కోర్టులో నివసించుటకు లెక్కనంగనమును. ఈ క్రింది చట్టములకు లెక్కనంగనము చేసికోవలయును.

(41) గ్యాలియే మోటారు పాఠశాల, బ్రాడ్వే, మదరాసు.
Galley & Co., 149 Broadway, Madras.

మదరాసు మోటారు ఇంజనీయర్లు

288 24 జనరల్ పీటర్సన్ రోడ్డు
మోటారు పాఠశాల, మదరాసు.

మోటారు పాఠశాలను నడుపుటకు, వాటిని బాగుచేయుటకు అవసరములగు వస్తువులను మోటారు పాఠశాల వద్ద నుండి యివ్వఁజేయుచున్నది. యిందువలననే అది చదివేయినవారికి న్యాయముగాఁగలదు. రిపేరులను యివ్వఁజేయుట వల్ల అభ్యాసములనుగా ఈ పాఠశాలలో, యూరోపియన్ మోటారు పాఠశాలల వలెగా నుండును. ఇది రెండు మాసములలో నేర్పించి గర్వమునకు వచ్చునట్లు చేసి యిచ్చును. ఇందుచేత, యింకనులకు నీటిని పాఠశాలకు కట్టవలయును.

మోటారు సర్వీస్ బండ్లు

10, 14 నంబర్లు బండ్లుండి బండ్లు బండ్లు బండ్లుండి ఆమృతమునకు తగినట్లుగా నున్నది. భరణ మొదలైన వాటికి ఈ క్రింది చట్టములకు లెక్కనంగనము చేసికోవలయును. 401

గ్యాలియే మోటారు పాఠశాల, బ్రాడ్వే, మదరాసు.
Galley & Co., 149 Broadway, Madras

150 పురుషుల పుస్తకము, ఉచితము

ఆరోగ్యమును కాపాడుటకు అవసరములగు వస్తువులను మోటారు పాఠశాల వద్ద నుండి యివ్వఁజేయుచున్నది. యిందువలననే అది చదివేయినవారికి న్యాయముగాఁగలదు. రిపేరులను యివ్వఁజేయుట వల్ల అభ్యాసములనుగా ఈ పాఠశాలలో, యూరోపియన్ మోటారు పాఠశాలల వలెగా నుండును. ఇది రెండు మాసములలో నేర్పించి గర్వమునకు వచ్చునట్లు చేసి యిచ్చును. ఇందుచేత, యింకనులకు నీటిని పాఠశాలకు కట్టవలయును.

మోటారు పాఠశాల, బ్రాడ్వే, మదరాసు.
Galley & Co., 149 Broadway, Madras

367] మోటారు పాఠశాలను నడుపుటకు, వాటిని బాగుచేయుటకు అవసరములగు వస్తువులను మోటారు పాఠశాల వద్ద నుండి యివ్వఁజేయుచున్నది. యిందువలననే అది చదివేయినవారికి న్యాయముగాఁగలదు. రిపేరులను యివ్వఁజేయుట వల్ల అభ్యాసములనుగా ఈ పాఠశాలలో, యూరోపియన్ మోటారు పాఠశాలల వలెగా నుండును. ఇది రెండు మాసములలో నేర్పించి గర్వమునకు వచ్చునట్లు చేసి యిచ్చును. ఇందుచేత, యింకనులకు నీటిని పాఠశాలకు కట్టవలయును.

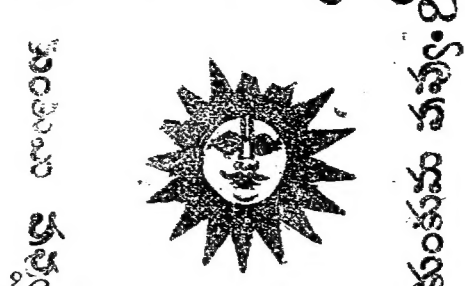

MAHARAJA SOAP

దేహమునది యే భాగమున నుండు రోమములనే కాని ఈ మోటారు పాఠశాలలో పురుషులకు యివ్వఁజేయుచున్నది. యిందువలననే అది చదివేయినవారికి న్యాయముగాఁగలదు. రిపేరులను యివ్వఁజేయుట వల్ల అభ్యాసములనుగా ఈ పాఠశాలలో, యూరోపియన్ మోటారు పాఠశాలల వలెగా నుండును. ఇది రెండు మాసములలో నేర్పించి గర్వమునకు వచ్చునట్లు చేసి యిచ్చును. ఇందుచేత, యింకనులకు నీటిని పాఠశాలకు కట్టవలయును.

ఇది బి.పి. నెల 3వ తేది నెల 1-0-0వ. 4వ. ఆర్. 2. పండిట్ అండ్ కో. కంపెనీ 6, బండరవీధి, మదరాసు.

కుంకుమ పువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమ పువ్వును మావద్ద బోరమును. కొనువారు సూర్యమును గమనించుచు. కరస్పాండ్లను మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ అండ్ కో. కంపెనీ.
(58) 21, హమ్మింగ్వి, బొంబాయి.

ప్రపంచ చరిత్ర

మూడవ సంచిక వెలువడినది.
గ్రంథకర్త:—గా. హరినర్సయ్య తమరావు, ఎం. ఏ.

శ్రీ లింగులభము. కథలు చదివినట్లు చదువుకొనవచ్చును. బహుప్రాచీన కాలమునుండి లోకములోని అన్ని దేశములలో జరిగిన సంగతు లిందు వ్రాయబడినవి. చందాపద్ధతి ఆరుసంచికలకు రు. 2-0-0 అంచెకూలి లేదు. ప్రవేశ రుసుము లేదు.

సిద్ధములైన సంచికలు పి. పి. గా వచ్చుచున్నవి.
కలయకాదు:— ప్రపంచ చరిత్ర కావ్యాలయము,
(27) 145, కాంపిధి, మదరాసు అని వ్రాయుచు.

కావలెను.

వేదశాస్త్ర భర్తాపాఠశాల, పెరియార్ వాడ.
శ్రీ కేశవంధర వండిత స్వామివారి పాఠశాలకు సాం గాధ్యయనము లై షాడేశకర్మాకారు లగువా రొకరును తర్కవాక్యకరణములలో నొక్కదానియందు నడుపుతే కావ్య పాఠమును చెప్పగలవా రొకరును గావలసియున్నాడు కాన రావలసినవారు వెంటనే యాక్రంది వైవిధ్యమునకు నుత్తరమును వ్రాసి వేరను మొదలగు విషయములను తెలిపికోస పార్థికులు. 406

వం. మార్కండేయ్య శాస్త్రి,
శ్రీపండిత స్వామివారియెడ, పెరియార్ వాడ.

సదాచారము

సాంధ్రతాత్పర్యము.
మోక్షార్థయాత్నార్థము లేదు మొదలు రాతి శయనించువలెను అచరించవలసిన విధులన్నియు భర్తాశాస్త్ర వచనములతోను వానినలన గలుగు ఆరోగ్యము మున్నగు వానిని తెలుగు చరక నుకృతిగా వైద్యగ్రంథ వచనో దాహరణములతోడను మంత్రములు మున్నగువానికి తెలుగు దాత్పర్యమును ఇందు వ్రాసియున్నాము.

దీనియందుగల విషయములు:—పాత్రికస్య రణము 15 విధములు, ఋగ్వేదీయ పాత్రికస్యములు, పాత్రికాల దర్శనీయములు, మూత్రిపురీకీకర్తవిధి, కాచ విధి, గంధూషవిధి, గాగ్రహదంతకాష్టములు, దంతభావన కాష్టగుణములు, పిష్టిద్రవ్యము, ఋగ్వేదీయ పాత్రికస్యము విధి, యజుర్వేదీయ పాత్రికస్యము విధి, స్వానార్థజునిచారణము, ఉత్తర్వత్తంద్ర భస్మధావనములు, తృచాకల్ప మూర్త్యునకు స్నానపద్ధతి, సారమంత్రములు, మోక్షార్థసానము, గురుధ్యానము, ఆత్మయజ్ఞము, సమకచనుక బ్రాహ్మణములు, రుద్రీ, విష్ణు, సారస్వత, వసిష్ఠ, గణపతి, రాత్రి, స్వప్న మూర్త్యులు, ఋగ్వేదీయ, యజుర్వేదీయ భోజనవిధులు, భోజ్యవర్ధములు, భోజనానంతర జప్తమంత్రములు, పంచా యతనసాపనవిధానము, యజ్ఞోపవీతధారణవిధి, లైలాభ్యంగ మైరాదివిధులు, అమావాస్యతీర్థతత్వము, తాంబూలవిధి మున్నగువి ఎన్నియొకప్పుడు, అందఱు వరింపదగినది. 1-8-0. ఇతరగ్రంథములు లభించును.

వలయువారు: ఎడిటరు స్వధర్మప్రకాశిని, గుంటూరు అని వ్రాయవలయును.

ఇంపీరియల్ సర్జన్ కంపెనీ.

కలియగ భీమాదేవి పేరునొంది మహారాజులవలనను జమిందారులవలనను అనేకవరకముల నందిన ప్రాథెనర్. ఇ. జి. పాన్ గారు తమ అద్భుతమైన శాస్త్రములను చెప్పి వట్టణము పీఠముపాఠ్యమునందును డేరాలో ఏప్రిల్ 8 క తేది మొదలు నెలఖరువరకు నీ క్రింది విధముగా ప్రకటించుట.

రొమ్మమీదను పీఠమీదను మూడు టన్నుల బరువు గల కొండరాతి నుంచుకొని దానివైపు, బలముగల నల్లరు మనుష్యుల రాతిముక్కల వసులగొట్టించుట. ఆరంగుళము మందముగలిగిన రెండు ఇనుపగొలుసులను ఒక్కటేసారి రెండు విధములుగా తెంచుట, అనేక బలముగలచే తన రొమ్ము నకు గట్టిగ గట్టబడిన గొలుసును తీయమలో తెంచుట మొదలగు సనేకవిధములయిన పనులు అద్భుతముగా చేయుగలరు టిక్కెట్టుముట్టడేరావద్ద రాత్రి 8 గంటలకు మొదలు వెట్టుదురు. 4 సీటుగల వెట్టె రు. 10, రిసర్వుడు సీటు రు. 8, మొదటి కుర్చీ రు. 2, రెండవ కుర్చీ 1, గాలరీ అ. 8.

శ్రీలక్ష్మి ప్రియేక ఏర్పాటు కలదు. గాలరీ కాక తక్కిన చోటులందు పిల్లలకు సగము టిక్టు. ప్రాథెనరు. యఫ్. జి. పాన్, ప్రాథమికరు. టి. యస్. రంగనాథ్, మానేజరు.

Amrutanjani Best Indian Pain Balm.

తల వ్యర్థము! గుణ వర్ధకము!!

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృత

ప్రతివారము వేలకువేలు విక్రయము చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి వెల 0-8-0. తలనొప్పులమాన్యును, వాయువుబోట్ల బోగొట్టును పార్శ్వపుకొవ్వల బారదోలును. బోట్లబోగొట్టును వనమూలికలచే హిందూ దేశమందు రయారుచేయబడు మంచిమందు. దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నాము. సువాసన గలిగి యుండును.

అమృతాంజనము అన్ని విధముల గుణమును గలిగించును. ప్రతిఇంట నుండదగి చపుకయైన వైద్యసహాయము. కంచభాష చీటి చూచికోనిన మోసము గలుగదు. రసభక్తము చురుకు 1-కి రు 0-10-0 మంతుడు పువ్వు 2-0-0 గోరోజుకము కులం 1-కి రు 7-0-0 అమృతాంజనము డిసె, 7, కంబుకెట్టిపిధి మదరాసు.

188 మంచి ధాతువును మందులతోను ఇంక చీకటిలో వెతకుచున్నారా? గురుదనమంజరిమాత్రము. 40 మాత్రముగల డబ్బీ క్రయము రు 1 మాత్రముగా నుండునట్లు ఇంతక్రమమును ఏలిన అనుభవించుచున్నారా? ఈమాత్రము బాల్యమందు చెడునడక తడికతేత తెప్పించుకొన్న యెట్టి అసాధ్యమైన ఇంద్రియ ప్రసాదము, నశుంసకత్వము, బలహీనము, రక్తకోమము, అల్పము, మలబంధము మొదలగు అనేకవ్యాధులను విద్యుత్ ప్రక్రియ నిమిషములో పోగొట్టును. రాజవైద్య శాస్త్రము యిది కేళనది, 20, చీనాబజారురోడ్డు, మదరాసు.

కీర్తి శేషులైన గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి చక్కని

రంగుల చిత్రపటము

ప్రతి 1-కి వెల 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0 వి. పి. భర్తము ప్రత్యేకము. అంధీప్రతికా శాస్త్రాలయము, షాన్తుబాగ్స్ నెం 212, మదరాసు.